

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

Veileder for regionale miljøtilskudd i jordbruket i Nordland, søknadsomgangen 2024

Versjon nr. 1/2024, 28. juni 2024

Tittel	: Veileder for regionale miljøtilskudd i jordbruket i Nordland, søknadsomgangen 2024
Dato	: 28. juni 2024
Forfatter	: Grete Nytrøen Kvavik
Bildet på forsida	: Kvitkinngås på Dverberg, Andøy, 14. mai 2024. Fotograf: Grete Nytrøen Kvavik
Rapportnummer	:
ISBN	:
Emneord	: Regionalt miljøprogram, jordbruk, regionale miljøtilskudd, RMP
Utgiver	: Statsforvalteren i Nordland
Antall sider	: 68
Ansvarlig signatur	: Hans Christian Jarnæs
Sammendrag:	<p>Regionale miljøtilskudd i jordbruket skal bidra til å ivareta jordbrukets kulturlandskap med biologiske mangfold, kulturmiljøer og kulturminner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, redusere utslipp til luft og avrenning til vann med mer.</p> <p>Økonomisk ramme for tilskuddsordningene fastsettes i jordbruksavtalen. Forskrift og tilskuddssatser fastsettes av Statsforvalteren i Nordland i samsvar med føringer i Regionalt miljøprogram (RMP) og instruks fra Landbruksdirektoratet. Det er kommunene som forvalter tilskuddsordningene, behandler søknader fra landbruksforetakene og innvilger eller avslår tilskudd.</p> <p>Denne veilederen gir en oversikt over de ulike tilskuddsordningene, vilkår fastsatt i forskriften, skjøtselsråd og foreløpige satser for tilskudd. Endelige tilskuddssatser fastsettes av Statsforvalteren i januar 2025. Utbetaling av miljøtilskuddene for 2024 skjer 13. mars 2025.</p> <p>Informasjon om søknadsprosessen har et eget kapittel. Her er informasjon om hvem som kan søke om tilskudd, hvordan man søker og hvilke krav som stilles til dokumentasjon.</p> <p>Søknad kan registreres fra 15. september og sendes inn via Altinn.no. For landbruksforetak er søknadsfristen 15. oktober. Beitelag har søknadsfrist 15. november.</p> <p>Denne veilederen retter seg først og fremst til søkere. For kommunene er det rundskriv om saksbehandling og bruksanvisning for saksbehandlingsverktøyet eStil på nettsiden til Landbruksdirektoratet. Kommunene får også brev fra Statsforvalteren om saksbehandlingsfrister mm.</p>

Innhold

1. Overordnet om RMP og regionale Miljøtilskudd.....	5
1.1 Formålet med regionale miljøtilskudd i jordbruket.....	5
1.2 Hvem som kan motta regionale miljøtilskudd.....	5
1.3 Søknad.....	6
1.3.1 Viktige endringer i forskrift og veileder i 2024.....	6
1.3.2 Søknadsfrister (§ 30 i forskriften).....	7
1.3.3 Utfylling av søknad.....	7
1.3.4 Brukerstøtte.....	7
1.3.5 Søknad som leveres eller endres etter fristen (§§ 30 og 31 i forskriften).....	7
1.3.6 Avkorting av tilskudd (§§ 33 og 34 i forskriften).....	8
1.3.7 Vedtak og klage på vedtak (§ 31 i forskriften).....	8
1.3.8 Utbetaling av tilskudd.....	9
2. Miljøtilskudd søknadsomgangen 2024.....	10
Forskriftens kapittel 2: <i>Kulturlandskap</i>	10
§ 4 Drift av bratt areal.....	10
§ 5 Drift av beitelag.....	11
§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark.....	11
§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.....	13
§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap.....	13
Forskriftens kapittel 3: <i>Biologisk mangfold</i>	15
§ 9 Slått av (gammel artsrik) slåttemark.....	15
§ 10 Beiting av kystlynghei.....	16
§ 11 Brenning av kystlynghei.....	16
§ 12 Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer.....	17
§ 13 Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper.....	18
§ 14 Soner for pollinerende insekter.....	19
§ 15 Friareal for gås.....	21
§ 16 Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl.....	22
Forskriftens kapittel 4: <i>Kulturminner og kulturmiljøer</i>	22
§ 17 Drift av seter.....	22
§ 18 Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner.....	23
§ 19 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner.....	24
§ 20 Skjøtsel av steingjerder.....	26

§ 21 Skjøtsel av kulturhistoriske områder	27
Forskriftens kapittel 5: <i>Avrenning til vann</i>	28
§ 22 (Ugjødsla) kantsone i eng	28
§ 23 Fangdam.....	29
Forskriftens kapittel 6: <i>Utslipp til luft</i>	30
§ 24 Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen	31
§ 25 Nedlegging av husdyrgjødsel	32
§ 26 Nedfelling av husdyrgjødsel.....	32
§ 27 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange	33
Forskriftens kapittel 7: <i>Klimarådgiving</i>	34
§ 28 Klimarådgiving.....	34
3. Vedlegg til veiledningsheftet.....	36
Vedlegg 1 Tiltak med foreløpige tilskuddssatser 2024	37
Vedlegg 2 Tiltak som kan kombineres på samme areal	38
Vedlegg 3 Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland	39
Vedlegg til forskriften	51
Vedlegg 1 til forskriften: Lokalt verdifulle jordbrukslandskap i kommunene (§§ 6, 7 og 8)	51
Vedlegg 2 til forskriften: Kulturhistoriske områder, se § 21.....	66
Vedlegg 3 til forskriften: Vannforekomster der det kan gis tilskudd til (ugjødsla) kantsone i eng, se § 22	66

1. Overordnet om RMP og regionale Miljøtilskudd

1.1 Formålet med regionale miljøtilskudd i jordbruket

I tillegg til å produsere rein mat av høy kvalitet, forvalter jordbruket viktige miljøverdier knyttet til kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og kulturminner. Landbruket kan bidra til økt bærekraft og klimavennlig produksjon gjennom videreutvikling av driftsformer som øker karbonbinding i eng og beite, reduserer utslipp og avrenning av næringsstoffer, og styrker biologisk mangfold og andre natur- og kulturverdier i jordbrukslandskapet.

Formålet med regionale miljøtilskudd er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, jord og jordhelse, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt å redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Tilskuddsordningen er hjemlet i *Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland*. Ny forskrift er fastsatt av Statsforvalteren i Nordland 27. juni 2024.

Forskriften med vedlegg er vedlegg til denne veilederen.

1.2 Hvem som kan motta regionale miljøtilskudd

Landbruksforetak kan motta regionale miljøtilskudd

Foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon på en eller flere landbrukseiendommer, og er registrert i Enhetsregisteret kan motta tilskudd. Tiltakene det søkes tilskudd for, må være gjennomført i søknadsåret.

Beitelag kan motta regionale miljøtilskudd

Beitelag som er godkjent av kommunen eller tidligere er godkjent av Statsforvalteren (daværende Fylkesmannen) kan motta tilskudd til drift av beitelag (§ 5 i forskriften). Beitelag er i denne sammenhengen sammenslutninger som er registrert i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om fellesløsninger og god utnyttelse av utmarksbeite.

Vær oppmerksom på

- *Miljøtilskudd til drift av beitelag*, jfr. forskriftens § 5, kan bare søkes av godkjente beitelag i Nordland.
- Tilskudd til skjøtsel kan gis til tiltak på arealer som foretaket eier eller leier. Det kan også gis tilskudd til skjøtsel på arealer hvor foretaket gjennomfører skjøtsel på oppdrag for grunneier. Ved skjøtsel på leid areal eller på oppdrag, skal det foreligge en skriftlig avtale mellom foretaket og grunneier.
- Det gis ikke miljøtilskudd til skjøtsel som gjennomføres med lånte eller leide dyr.
- Ved eierskifte er det foretaket som disponerte dyrene og/eller arealet den 31. juli i søknadsåret, som kan motta miljøtilskudd.
- Alle grunnopplysninger om navn, organisasjonsnummer, driftssenter og kontonummer må være de samme som i søknaden om produksjonstilskudd.
- Ved regelverksbrudd eller feilopplysninger kan hele eller deler av tilskuddet avkortes, se §§ 33 og 34 i forskriften. Dette gjelder også hvis et foretak driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet.

1.3 Søknad

1.3.1 Viktige endringer i forskrift og veileder i 2024

Tilskuddsordningene er de samme som i 2023. Det er gjort mindre endringer i forskriftsteksten og veilederen på noen av ordningene. Hensikten med endringene er å gjøre bestemmelsene lettere å forstå og forvalte. Her nevnes endringer i forskriftstekst og veileder for de paragrafene det gjelder.

§ 4 Drift av bratt areal

Det er lagt inn en presisering i forskriftsteksten: «*Beiting alene ikke gir tilskudd.*» Endringen er en presisering av formålet med bestemmelsen. Bestemmelsen krever at det er drift på arealet i form av slått eller høsting av andre vekster, eller at beitet blir gjødslet og skjøttet ved pussing, fjerning av ugras med mer. Beiting alene gir derfor ikke tilskudd.

§ 11 Brenning av kystlynghei

Det er lagt inn et vilkår om at kystlyngheia skal være registrert i Naturbasen eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren. Dette var et vilkår også i 2023, men hadde ved en feil falt ut.

§ 12 Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det er åpnet for å gi tilskudd til skjøtsel av naturtypene som nevnes i paragrafen, uavhengig av hvilken kategori som er satt på lokaliteten ved registrering. A og B-betegnelse benyttes ikke lenger ved kartlegging av naturtyper. Nå brukes Miljødirektoratets instruks, som har andre og mer sammensatte betegnelser enn tidligere metodikk. Å sette A eller B som vilkår for tildeling av regionalt miljøtilskudd er derfor ikke hensiktsmessig lenger.

Åpen kalkmark er tatt ut av lista med naturtyper der skjøtsel kan gi tilskudd. Dette skyldes svært begrenset utbredelse av naturtypen og få søknader om tilskudd til skjøtsel av denne.

§ 13 Skjøtsel av trua naturtyper

Som for § 12 er det åpnet for å gi tilskudd for skjøtsel på alle lokaliteter med naturtypene som omfattes av bestemmelsen, ikke bare A- eller B-lokaliteter.

A og B-betegnelse benyttes ikke lenger ved kartlegging av naturtyper. Nå brukes Miljødirektoratets instruks, som har andre og mer sammensatte betegnelser enn tidligere metodikk. Å sette A eller B som vilkår for tildeling av regionalt miljøtilskudd er derfor ikke hensiktsmessig lenger.

§ 14 Soner for pollinerende insekter

Denne paragrafen er en del omarbeidet. Vilkår er presisert og det er lagt inn dokumentasjonskrav. Ved kontroll skal tiltaket kunne dokumenteres med kvittering for innkjøpt såfrø og geolokaliserte foto som viser gjennomført nyetablering og/eller slått på arealet det søkes om tilskudd for, og blomstrende vegetasjon.

Skjøtselsråd i veilederen er tydeliggjort. Det er lagt inn lister med eksempler på plantearter som bør forekomme på arealer der det gis tilskudd til slått av naturlig stedegen vegetasjon, og plantearter som ikke skal dominere på disse arealene.

§ 23 Fangdam

Veilederen er en del omarbeidet, for å få bedre fram hva en fangdam skal være, og hva det ikke er.

§ 24-27 Bestemmelser om tilskudd til tidlig spredning av husdyrgjødsel

Veilederen er omarbeidet, for å tydeliggjøre reglene for tilskudd til tidlig spredning av husdyrgjødsel.

Vedleggene

1. Lista med lokalt verdifulle jordbrukslandskap er oppdatert etter forslag fra kommunene.
2. Lista med kulturhistoriske områder er utvidet med området Gleinsneset på Dønna.
3. Lista med vannforekomster der det kan gis tilskudd til ugjødsla kantsone er utvidet med Holmstadelva øvre i Sortland.

Tilskuddssatser for søknadsomgangen 2024

Statsforvalteren fastsetter foreløpige og endelige tilskuddssatser i samråd med Landbruksforum Nordland.

Foreløpige tilskuddssatser er oppgitt i kapittel 2-7 for hvert tiltak det kan søkes om tilskudd til. Samlet oversikt over alle foreløpige tilskuddssatser finnes i vedlegg 1. Noen ganger blir satsene endret når resultatene av jordbruksforhandlingene er klare.

Endelige satser for søknadsomgangen 2024 fastsettes i januar 2025, når samlet søknadsomfanget er kjent.

1.3.2 Søknadsfrister (§ 30 i forskriften)

For landbruksforetak er søknadsfristen 15. oktober.

For beitelag er søknadsfristen 15. november.

1.3.3 Utfylling av søknad

Søker er selv ansvarlig for å sette seg inn i regelverket og sørge for at opplysningene i søknaden er riktige.

Foretak og beitelag som søker om miljøtilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknad skjer elektronisk via portalen Altinn, og 15. september åpner søknadssystemet for registrering av søknad. Det skal være mulig å importere kartregistreringene som ble gjort i 2023. Vi anbefaler at søkerne starter søknadsprosessen i god tid før søknadsfristen.

Søknad kan leveres på papirskjema. Kommunen kan laste ned skjemaet fra det elektroniske søknadssystemet og sende det til de som har behov for det. Søker fyller ut skjemaet, skriver under og sender det til kommunen før søknadsfristen.

1.3.4 Brukerstøtte

Nyttig informasjon om utfylling av søknad er tilgjengelig på nettsiden til [Landbruksdirektoratet](#). Der finnes praktisk informasjon om søknadsprosessen og bruk av kart. Kontakt eventuelt også landbruksforvaltninga i kommunen for råd og veiledning.

1.3.5 Søknad som leveres eller endres etter fristen (§§ 30 og 31 i forskriften)

Reglene knyttet levering og endring av søknaden etter søknadsfristen er de samme som for produksjons-tilskudd: Hvis søknad leveres etter fristen, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 14 dager etter fristens utløp.

Landbruksforetak som har levert sin søknad før søknadsfristen 15. oktober kan endre sin søknad før 29. oktober uten reduksjon i tilskuddet. Betelag kan ikke endre sin søknad etter søknadsfristen. Se § 30 i forskriften.

Statsforvalteren kan i *særlige tilfeller* gi dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften. Det er altså mulig å søke om å levere søknaden senere enn 14 dager etter søknadsfristen, eller om å slippe trekk på grunn av for seint innlevert søknad. Søknaden må være godt begrunnet, og kan bli innvilget i helt spesielle tilfeller. Se § 31 i forskriften.

1.3.6 Avkorting av tilskudd (§§ 33 og 34 i forskriften)

Forskriften om regionale miljøtilskudd i jordbruket åpner for avkorting dersom søker har oppgitt feil opplysninger i søknaden, ved regelverksbrudd eller mangler. Dette gjelder også ved mangelfull gjødslingsplan eller plantevernjournal. Avkortingsens størrelse skal vurderes individuelt.

Avkorting ved feil i søknaden

Hvis det er feil i søknaden som gjør at søker kan få for mye utbetalt, skal kommunen rette søknaden og vurdere avkorting. Avkorting skal være hovedregelen ved slike feil. Det er derfor viktig å kontrollere søknaden nøye før den sendes inn.

Avkorting ved regelverksbrudd

Det er bare overtredelse av regelverk som har tilknytning til produsentens utøvelse av jordbruksdrift som kan medføre avkorting av utbetalingen. Som hovedregel vil dette omfatte regelverk innenfor Landbruks- og matdepartementets myndighetsområde.

Avkorting når noen har oversittet fristen som kommunen, Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å utføre kontrolloppgaver

Hvis søker ikke gir de opplysningene som forvaltningen ber om i forbindelse med kontroll før frist som er satt, kan tilskuddet avkortes, se forskriften § 32.

Avkorting ved manglende gjødselplan eller plantevernjournal

Tilskuddet kan avkortes hvis foretaket ikke kan framlegge gjødselplan og/eller journal over plantevernmidler for de siste tre årene. For regionale miljøtilskudd kan det avkortes 100 % av tilskuddet dersom gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler mangler i sin helhet, eller inntil 50 % for mangelfull gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler.

1.3.7 Vedtak og klage på vedtak (§ 31 i forskriften)

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Foretaket får melding om vedtak i brev som Landbruksdirektoratet sender på vegne av kommunen eller i eget brev fra kommunen (for eksempel ved stoppet søknad).

Enkeltvedtak kan påklages, se forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra søker mottar vedtaket, se forvaltningsloven § 29. Klagen skal sendes til kommunen, se forvaltningsloven § 32.

Brev om innvilget tilskudd sendes som hovedregel digitalt til foretakets meldingsboks i Altinn. Foretak som får vedtaksbrevet tilsendt elektronisk, har frist for å klage 3 uker fra brevet er mottatt i Altinn.

1.3.8 Utbetaling av tilskudd

Ifølge Landbruksdirektoratet vil utbetaling av miljøtilskuddet for søknadsomgangen 2024 skje 13. mars 2025.

2. Miljøtilskudd søknadsomgangen 2024

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland, oppgir hvilke tiltak det kan gis tilskudd til. Forskriften med vedlegg er vedlegg til veilederen. Under beskrives tiltakene med vilkår, utdypende kommentarer og foreløpige tilskuddssatser.

Forskriftens kapittel 2: Kulturlandskap

Formålet med tiltakene i kapitlet kulturlandskap er å ivareta jordbrukets kulturlandskap utover det en oppnår gjennom de nasjonale ordningene.

10

§ 4 Drift av bratt areal

Formålet med tilskuddet er å stimulere til drift av bratte arealer for å holde arealene i hevd og ivareta et åpent kulturlandskap.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet. Beiting alene gir ikke tilskudd.

Tiltaksklasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:5, overflatedyrka og fulldyrka 1:3, innmarksbeite 1:5, innmarksbeite 1:3.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Det kan gis tilskudd for slått av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Tiltaksklasser

Tiltakskasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:5, overflatedyrka og fulldyrka 1:3, innmarksbeite 1:5, innmarksbeite 1:3

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Ordningen omfatter overflatedyrka og fulldyrka areal, samt innmarksbeite.

Det skal være drift på arealet i form av slått, høsting av korn og andre vekster, eller at innmarksbeite blir gjødslet og skjøttet ved pussing, fjerning av ugras mm. Beiting alene vil derfor ikke gi tilskudd.

Tilskuddsordningen kan kombineres med andre tilskudd etter denne forskriften, på samme areal.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensing
Overflatedyrka og fulldyrka 1:5	dekar	300	ingen
Overflatedyrka og fulldyrka 1:3	dekar	300	Ingen
Innmarksbeite 1:5	dekar	300	Ingen
Innmarksbeite 1:3	dekar	300	Ingen

§ 5 Drift av beitelag

Formålet med tilskuddet er å stimulere til samarbeid om beiting med sikte på god utnyttelse av beiteressurser i utmark og effektivt tilsyn med minst mulig tap av dyr.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3 b.

Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.

Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.

Dyra skal være minst 8 uker på utmarksbeite.

Foreløpig årsrapport for søknadsåret skal legges ved søknaden. Denne skal inneholde informasjon om gjennomført tilsyn og sanking, og eventuelle andre aktiviteter og utfordringer i beiteområdet.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

Utdypende om tiltaket

Ved søknad må beitelaget oppgi både hvor mange dyr som ble sluppet på beite, og hvor mange som ble sanket. Tilskuddet gis etter hvor mange dyr som ble sluppet på beitet.

Laget må ha beiterett i området som brukes til beite. Beiteområdet må være angitt på kart. Nye beitelag må godkjennes av kommunen før de kan gis tilskudd. Retningslinjer for godkjenning av nye beitelag står i eget rundskriv fra Statsforvalteren til kommunene.

Hvis laget har beitedyr i flere kommuner, skal de aktuelle kommunene avgjøre hvilken av dem som skal godkjenne beitelaget og behandle av søknad om miljøtilskudd.

Det forventes at tilskuddet brukes til fellestiltak som fremmer beitebruken i området.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning
Småfe	dyr	15	ingen
Storfe/hest	dyr	25	ingen

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Formålet med tilskuddet er å stimulere til beiting av verdifulle jordbruksarealer for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter innmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), i Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Beitingen skal gjennomføres med det antall dyr som er nødvendig for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.

Beitesesongen skal vare lenger enn 8 uker i søknadsåret.

Tilskuddet utmåles per dyr. Med dyr menes her:

1 sau/geit (lam/kje telles ikke) = 1 dyr

1 ku/okse = 5 dyr

1 hest/ungdyr av storfe = 3 dyr

Ved registrering i søknadsskjema må søker selv foreta nødvendig omregning.

Utdypende om tiltaket

Hver kommune er tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene i §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene. Statsforvalteren fastsetter hvilke områder som velges ut på grunnlag av forslag fra kommunene, og lister dem i vedlegg 1 til forskriften. Før hver søknadsomgang har kommunene mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Begrunnede forslag til endringer kan sendes til Statsforvalteren innen 30. november.

Det kan gis tilskudd for fulldyrka- og overflatedyrka areal, samt innmarksbeite. Kommunen kan avslå søknaden hvis beitingen gjennomføres med for få eller for mange dyr i forhold til det som skal til for å ivareta formålet med tiltaket.

I noen tilfeller kan det lokalt verdifulle jordbrukslandskapet som kommunen har valgt ut utgjøre bare en del av et større sammenhengende innmarksbeite, som ikke er avgrenset naturlig, ved bruk av fysiske gjerder eller ved GPS-baserte virtuelle gjerder. I disse tilfellene skal antall beitedyr fastsettes ut fra ei forholdsmessig beregning. Antall dyr/dyreenheter som det kan gis tilskudd til, vil da være lik arealandelen som det utvalgte jordbrukslandskapet utgjør av det samla innmarksbeitet. Eksempel: På et 100 dekar stort innmarksbeite har det i 8 uker beitet 100 sau. Av de 100 dekarene er 20 dekar valgt ut som lokalt verdifullt jordbrukslandskap. Da skal søknaden legge til grunn at 20 prosent av beitedyrene, dvs. 20 dyr, har beitet på det utvalgte arealet.

Tilskudd kan gis til beiting på innmark i disse områdene

- UKL Engan-Ørnes og Kjelvik
- UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær
- UKL Engeløya
- UKL Røst
- UKL Yttersida av Vestvågøy (nytt område fra søknadsomgangen 2023)
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1 til forskriften

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Beite verdifulle jordbrukslandskap	Antall dyr*	400	25 000

* Antall dyr som føres inn i søknadsskjemaet beregnes i samsvar med omregningen som er beskrevet i forskriften. Dette gir følgende tilskudd: Kr 400 for sau/geit uten lam/kje, kr 2 000 for ku/okse og kr 1 200 for hest/ungdyr av storfe.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Formålet med tilskuddet er å stimulere til beiting i verdifulle jordbrukslandskap for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap. Beiting kan også ivareta kulturbetinget naturmangfold i utmark.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Med unntak for tilskudd til drift av beitelag (§ 4), kan denne tilskuddsordningen for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter utmarksareal i Utvalgte kulturlandskap (UKL) Blomsøy–Hestøy og Skålvær, UKL Røst, Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret, og det skal være minimum 10 dekar utmarksareal per dyr.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

Utdypende om tiltaket

Hver kommune er tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene i §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene. Statsforvalteren fastsetter hvilke områder som velges ut på grunnlag av forslag fra kommunene, og lister dem i vedlegg 1 til forskriften. Før hver søknadsomgang har kommunene mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Begrunnede forslag til endringer kan sendes til Statsforvalteren innen 30. november.

Tilskudd kan gis til beiting i utmark i disse områdene:

- UKL Blomsøy–Hestøy og Skålvær
- UKL Røst
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle kulturlandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1 til forskriften

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Beiting med storfe/hest (både voksne og ungdyr)	dyr	1000	35 000
Beiting med småfe (lam telles ikke)	dyr	300	

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Formålet med tilskuddet er å stimulere til å holde verdifulle jordbruksområder i hevd og hindre gjengroing.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddet kan gis i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), Vegaøyen verdensarvområde, samt i lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Hver kommune er tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene i §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene. Statsforvalteren fastsetter hvilke områder som velges ut på grunnlag av forslag fra kommunene, og lister dem i vedlegg 1 til forskriften. Før hver søknadsomgang har kommunene mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Begrunnede forslag til endringer kan sendes til Statsforvalteren innen 30. november.

Det forutsettes at slått gjennomføres med skjærende redskap, og at gras samles opp. Bruk av beitepusser regnes i denne sammenhengen ikke som slått.

Tilskudd kan gis for slått i disse områdene

- UKL Engan-Ørnes og Kjelvik
- UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær
- UKL Engeløya
- UKL Røst
- UKL Yttersida av Vestvågøy (Nytt UKL-område fra søknadsomgangen 2023.)
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle kulturlandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1 til forskriften

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Slått av verdifulle jordbrukslandskap	dekar	350	25 000

Forskriftens kapittel 3: *Biologisk mangfold*

Formålet med tiltakene under kapitlet biologisk mangfold er å ivareta utvalgte og trua naturtyper og biologisk verdifulle arealer i jordbruket. Det er også et mål å tilrettelegge for fugl avhengige av hekking og beiting i tilknytning til jordbruksarealer.

§ 9 Slått av (gammel artsrik) slåttemark

Formålet med tilskuddet er å stimulere til slått av den utvalgte naturtypen slåttemark for å ivareta eller forbedre naturtypen.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for slått av gammel artsrik slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivarettatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#).

Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

Utdypende om tiltaket

Det forutsettes at slått gjennomføres med skjærende redskap, og at graset samles opp. Bruk av beitepusser regnes i denne sammenhengen ikke som slått.

Naturtypen slåttemark i miljødatabasen Naturbase omfatter ugjødsle enger som tradisjonelt er slått for å skaffe vinterfôr, og brukt til beite vår og høst. Dette er ofte svært artsrike leveområder for mange sjeldne og spesialiserte planter og insekt.

Foretak som søker om Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark, kan også søke om tilskudd over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper, som forvaltes av Statsforvalteren.

Det gis ikke miljøtilskudd til areal som er registrert som slåttemyr i Naturbase. Slike tilskudd kan imidlertid gis over Miljødirektoratets tilskuddsordning for trua arter og naturtyper. Denne forvaltes av Statsforvalterens klima- og miljøavdeling.

Skjøtselsråd

- Slått bør gjennomføres etter frøsetting, vanligvis i siste halvdel av juli.
- Graset bør tørkes på bakken eller i hesjer, og fjernes når det er tørt.
- Slåttemarker er lysåpne arealer. Det er derfor en fordel å sikre god lystilgang ved å rydde høy vegetasjon i kantsoner.
- Slått gjennomføres med skjærende redskap.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning
Skjøtsel av slåttemark – begge tiltaksklasser	dekar	800	ingen

§ 10 Beiting av kystlynghei

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at naturtypen kystlynghei blir ivaretatt gjennom beiting.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#) eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

Innenfor beiteområdet må minst 50 % av det totale arealet være dekket av kystlynghei, og det må være minimum 10 dekar kystlynghei per sau.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beitesesongen i kystlyngheia skal vare mer enn 6 måneder i søknadsåret.

Beitedyrene skal per 31. juli i søknadsåret være minst ett år eller eldre.

Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dyr.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

Utdypende om tiltaket

Driftsopplegget skal være godkjent av Mattilsynet. Foretak som søker om miljøtilskudd til beiting av kystlynghei, kan også søke om tilskudd over Miljødirektoratets tilskuddsordning for trua arter og naturtyper. Denne forvaltes av Statsforvalterens klima- og miljøavdeling.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Beite av kystlynghei – alle tiltaksklasser	dyr (voksen sau)	400	75 000

§ 11 Brenning av kystlynghei

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at områder med kystlynghei blir brent. Lyngbrenning er nødvendig for få en foryngelse av røsslyngen slik at kvaliteten på lyngbeitene opprettholdes, samt å hindre oppslag av busker og trær som beitedyrene ikke har holdt nede.

Nytt i 2024

Vilkår om at kystlyngheia skal være registrert i Naturbase eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren er lagt inn i 2024. Dette gjaldt også i 2023, man hadde ved en feil falt ut av forskriftsteksten.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for brenning av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Tilskuddet kan bare gis som et tillegg til tilskudd etter § 10 Beiting av kystlynghei.

For å oppnå en mosaikk av kystlynghei med ulik alder skal bare deler av kystlyngheia brennes hvert år.

Tiltaket kan gjennomføres når det er frost eller høy vannmetning i jorda, slik at frøbanken i jorda ikke skades. Brenning må ikke skje når hekkende fugl i området kan bli forstyrret.

Beiting etter brenning skal bidra til at trær og andre uønskede planter ikke etablerer seg i sviflaten. Beitetrykket må likevel ikke være så stort at det går ut over de unge røsslyngskuddene.

Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#) eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

Der det er utarbeidet en skjøtselsplan for kystlyngheia skal denne følges.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Brenning av kystlynghei	dekar	1 000	20 000

§ 12 Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer

Formålet med tilskuddet er å stimulere til slått eller beite av arealer med særlig verdi for plante- og dyrelivet, opparbeidet gjennom tidligere tiders jordbruksdrift.

Nytt i 2024

Fra 2024 kan det gis tilskudd til skjøtsel på alle lokaliteter med naturtypene som omfattes av bestemmelsen, ikke bare A- eller B-lokaliteter, som tidligere. Naturtypen «åpen kalkmark» er tatt ut av ordningen, ettersom skjøtsel av denne naturtypen sjelden omsøkes.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene artsrike veikanter (NiN-kategorien «engaktig sterkt endret fastmark»), hagemark, beiteskog og edellauvskog.

Arealet skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[/ Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

Utdypende om tiltaket

Tiltaket omfatter noen nærmere bestemte biologisk verdifulle naturtyper som er avgrenset i miljødata-basen Naturbase.

Tilskudd til *Utvalgte naturtyper* (verdifulle slåttemark og kystlynghei) gis imidlertid under §§ 10 og 11, mens tilskudd til *Trua naturtyper* omfattes av §13.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensing (kr)
Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer	dekar	400	15 000

18

§ 13 Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper

Formålet med tilskuddet er å stimulere til beite eller rydding og slått for å ta vare på trua naturtyper som er kulturbetinget.

Nytt i 2024

Fra 2024 kan det gis tilskudd for skjøtsel på alle lokaliteter med naturtypene som omfattes av bestemmelsen, ikke bare A- eller B-lokaliteter som tidligere.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beite av trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene strandeng, naturbeitemark og sanddynemark/sanddyner. Arealet skal være registrert i miljødata-basen [Naturbase](#).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra. Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[/ Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

Utdypende om tiltaket

Trua naturtyper er definert i Norsk rødliste for naturtyper 2018. Tiltaket omfatter trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er avhengig av beite for å bli ivaretatt.

Foretak som søker om miljøtilskudd til *skjøtsel (beiting) av trua naturtyper*, kan også søke om tilskudd over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper, som forvaltes av Statsforvalterens klima- og miljøavdeling.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensing (kr)
Skjøtsel av trua naturtyper	dekar	400	15 000

§ 14 Soner for pollinerende insekter

Formålet med tilskuddet er å bedre livsbetingelsene for ville pollinatorer i jordbrukslandskapet ved å ha et mangfold av vekster som kan øke tilgangen på næring for insektene.

19

Nytt i 2024

Fra 2024 er det satt vilkår om at gjennomførte tiltak skal kunne dokumenteres med kvittering for innkjøpt såfrø og geolokaliserte foto. Det er også tydeliggjort i forskriftsteksten at arealer det gis tilskudd for kan ha naturlig stedegen vegetasjon og hvilken vegetasjon som ikke er ønskelig.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd til å så pollinatorvennlige frøblandinger og/eller skjøtte pollinatorvennlige soner på jordbruksareal eller tilgrensende kantsoner. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen.

Frøblandingen skal være regionalt tilpasset for Nordland. Frøblandingen skal ikke inneholde arter som er vurdert til å ha potensielt høy risiko, høy risiko eller svært høy risiko jamfør Fremmedartslista.

Arealet det gis tilskudd for kan ha naturlig stedegen blomstrende vegetasjon, se liste med eksempler i Statsforvalterens veileder.

Arealet det gis tilskudd for skal

- ikke være dominert av ugrasarter, gjengroingsarter eller hageplanter, se liste med eksempler i Statsforvalterens veileder.
- slås hvert år med skjærende redskap, i midten av juli eller senere, når vegetasjonen er etablert.
- ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.
- være mellom 2 og 10 meter bred.
- ikke få tilskudd etter § 22 Ugjødsla kantsoner i eng

Ved kontroll skal tiltaket kunne dokumenteres med kvittering for innkjøpt såfrø og geolokaliserte foto som viser gjennomført nyetablering og/eller slått på arealet det søkes om tilskudd for, og blomstrende vegetasjon.

Skjøtselsråd framgår av Statsforvalterens veileder.

Tiltaksklasser: Egen stripe, regional frøblanding; tilgrensende kantsoner

Tilskuddet utmåles per meter.

Skjøtselsråd

Slått gjøres med skjærende redskap (ikke knusende som beitepusser).

- Plantematerialet bør bli fjernet etter slått (gjærne tørket på bakken først).
- Ettervekst etter slått kan bli beitet ekstensivt.
- I etableringsåret bør slått gjennomføres sent på sommeren/tidlig høst, og arealet bør ikke bli beitet.

Eksempler på arter som bør forekomme på arealer der det gis tilskudd til slått av naturlig stedegen vegetasjon

Følblom
Kvitkløver
Rødkløver
Tirilunge
Prestekrage (ikke balderbrå som har trådlignende blader)
Ryllik
Rød jonsokkblom
Rundbelg
Rødknapp
Fuglevikke
Blåklukke
Blåknapp
Småengkall

Eksempler på arter som ikke skal dominere på arealer der det gis tilskudd soner for pollinerende insekter

Tistelfamilien bortsett fra kvitbladtistel
Hageplanter (fredløs, honningknoppurt m fl)
Bjørnekjeksfamilien
Høymole
Arter på fremmedartlista (kjempespringfrø, lupin)
Hundekjeks
Løvetann
Mjødurt
Geitrams
Bringebær

Om anlegg av blomstereng, hentet fra pakningsvedlegget til NIBIOs frøblanding

Blomsterenga bør anlegges på relativt tørr og mager jord der det ikke er for stor konkurranse fra næringskrevende grasarter eller rotugras som kveke, høymole, tistel og dylle. På leirjord, tørkesterk moldrik jord eller godt oppgjødsla arealer er forutsetningene dårligere. På mindre arealer kan det være aktuelt å bytte ut vekstmassene eller blande sand i topplaget. Tradisjonelle slåtteenger ligger lysåpent til. Velg derfor et opplendt og gjerne sørvestvendt/vestvendt areal ned minst mulig skygge fra trær og bygninger. Lavtliggende areal med mye vannsig, næringsig eller deponering av saltholdig snø om vinteren bør unngås. Det er lettere å etablere blomsterenga på åpen jord enn ved innsåing i eksisterende grasmark. (---)

Det normale skjøtselsregimet er én sein slått med ljå, kantklipper eller gammeldags knivbjelke-slåmaskin per år. Denne slåtten utføres etter at de fleste artene har blomstret og satt frø, vanligvis i slutten av juli eller begynnelsen av august. Etter slåtten skal graset ligge og bakketørke, slik at frøet drysset av. Deretter rakes høyet sammen og fjernes.

Hvis veksten ut over høsten er kraftig, bør en vurdere å gjennomføre en håslått (slått nr. 2) for at biomasse ikke skal bli liggende og tilføre næring til enga. Ved såing av flerårige arter vil det bli sparsomt med blomstring i såingsåret. Det første året vil det vanligvis bare bli etablert bladrosetter. Først året etter vil de første artene begynne å blomstre, og den potensielle artsrikdommen vil først vise seg etter flere år.

Les mer på: www.blomstereng.no

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Soner for pollinerende insekter	meter	50	20 000

§ 15 Friareal for gås

Formålet med tilskuddet er at hvitkinngås eller kortnebbgås kan beite på gras- eller kornarealer (fulldyrka eller overflatedyrka) uten å bli forstyrret eller jaget i beitesesongen.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for fulldyrka og overflatedyrka gras- og kornarealer som stilles til disposisjon for beitende hvitkinngås eller kortnebbgås i Trøndelag og Nordland.

I Nordland kan det gis tilskudd til søkere i kommunene Vega, Herøy, Dønna, Alstahaug, Træna, Bodø, Hadsel, Sortland, Øksnes og Andøy.

Tilskudd kan gis for areal hvor beitende gås ikke jages.

Beitetrykket må være dokumentert av kommunen, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) eller Norsk Ornitologisk Forening (NOF).

Kommunen avgjør på bakgrunn av de tre siste registreringene av beitetrykk, og skjønnsvurderinger i søknadsåret, hvilken tiltaksklasse arealet skal plasseres i.

Tiltaksklasser: Høyt beitetrykk, moderat beitetrykk, lavt beitetrykk.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Tilskuddet gis som kompensasjon for ulempen som oppstår på grunn av beitingen.

Å stille areal til disposisjon for beitende hvitkinngås eller kortnebbgås innebærer at gås på de aktuelle arealene ikke jages, og at det heller ikke gjennomføres andre tiltak som reduserer gåsas mulighet for å beite uforstyrret på disse arealene.

Gås på andre areal kan jages når dette i liten grad vil kunne påvirke gåsa på areal som søker eller andre foretak har satt av som friareal for gås. Før jaging iverksettes skal kommunen informeres om hvilke areal dette gjelder. Tilskudd kan likevel bare gis for arealene hvor gåsa ikke jages.

Tilskudd kan i denne søknadsomgangen kun gis i de kommunene som er nevnt i forskriften. Hvis det i løpet av året kommer til nye arealer som ikke er omfattet av ordningen, skal det legges til rette for at disse kan komme inn under ordningen det påfølgende søknadsåret.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensing
Arealer som er høyt belasta med gåsebeiting	dekar	680	ingen
Arealer som er middels belasta med gåsebeiting	dekar	400	ingen
Arealer som er lavt belasta med gåsebeiting	dekar	230	ingen

§ 16 Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl

Formålet med tilskuddet er å ivareta fugler som er avhengige av hekking og beiting i tilknytning til jordbruksarealer.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for å legge til rette for hekking og beiting av de trua artene vipe og storspove på eller i tilknytning til jordbruksarealer.

Hekkingen må kunne dokumenteres av foretaket med geolokaliserede bilder.

Aktuelle tiltak kan være

- Unngå gjødselspredning på reir ved å kjøre utenom hekkeområdet
- dekke til reiret en kort tid under gjødselspredning
- unngå å trekke gjødselslange/tilførselslange over reir
- utsette førsteslåtten på et avgrensa areal rundt reirplassen
- tilpasse kjøremønster under slåtten slik at fuglene kan komme seg unna.

Foretaket skal i søknaden oppgi hvilke arter det er lagt til rette for, antall hekkende par og hvilke tiltak som er gjennomført.

For hvert hekkende par beregnes det et tilskudd tilsvarende ett dekar.

Tiltaksklasser: Høy tilrettelegging.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Søker oppfordres til å registrere vipe- og storspovelokaliteter i www.artsobservasjoner.no.

Se også veilederen [Fugler i jordbrukslandskapet](#), utarbeidet av BirdLife Norge og Norges Bondelag.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensing (kr)
Tilrettelegging for hekke- og beiteområder for fugl	daa	2 000	ingen

Forskriftens kapittel 4: Kulturminner og kulturmiljøer

Formålet med tiltak under kapitlet kulturminner og kulturmiljøer er å holde synlig spor i landskapet etter tidligere tiders jordbruksdrift og bosetting, slik som gravminner og rydningsrøyser, samt å bidra til å opprettholde tradisjonelle driftsformer som seterdrift.

§ 17 Drift av seter

Formålet med tilskuddet er å stimulere til drift av seterlegg. Seterdrift med beitedyr bidrar til å holde arealer åpne, er gunstig for biologisk mangfold og viktig for formidling av tradisjon og kulturarv.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst fire uker per sesong. Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk eller 15 liter sauemelk i døgnet per seter.

Som seter regnes i denne sammenhengen et produksjonssted for melk, som bare er egnet for bruk i sommersesongen, og som også har hus egnet for overnatting og hushold.

Tiltaksklasser: Levering til meieri, 4–6 uker; levering til meieri, 6 uker eller mer; egen foredling, 4–6 uker; egen foredling, 6 uker eller mer.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

Utdypende om tiltaket

Hvis noe av melka foredles på setra, mens resten leveres til meieri, skal tiltaket føres opp i den tiltaksklassen som representerer det største volumet.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensing
Seter med egen foredling av melka			
Produksjonstid 4-6 uker	seter	80 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Produksjonstid 6 uker eller mer	seter	100 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Seter med levering til meieri			
Produksjonstid 4-6 uker	seter	80 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Produksjonstid 6 uker eller mer	seter	100 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter

§ 18 Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av automatisk fredete kulturminner, for å ivareta dem og holde dem synlige i jordbrukets kulturlandskap.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravfelt og andre felt med automatisk fredete kulturminner etter [lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4](#), som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivarettatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».

Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte selve kulturminnet og sikringssonen. Så framt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, utgjør sikringssonen et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

- Automatisk fredete kulturminner omfatter alle faste kulturminner fra før 1537 (reformasjonen), og alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år.
- Når avstanden mellom to eller flere gravminner er mindre enn 50 meter, regnes de som del av et gravfelt.
- At kulturminnene «grenser til jordbruksarealer» innebærer det at de ligger på eller i nær tilknytning til innmark (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite). Kommunen kan derfor vurdere å gi tilskudd til beiting (ev. slått) av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap som ikke ligger på innmark. Det kan for eksempel gis tilskudd til beiting/slått av et felt med gravhauger, selv om dette ligger «et stykke» fra innmarka.
- I noen tilfeller er kulturminner ved en feil registrert som «synlige over markoverflaten» i kulturminnebasen Askeladden selv om de ikke er det. I slike tilfeller gis det ikke miljøtilskudd til skjøtsel.
- Hvis et kulturminne står oppført med «uavklart» vernestatus i Askeladden kan en kontakte kulturminneforvaltningen for en eventuell nærmere avklaring.
- Tilgangen til Askeladden er begrenset, men plassering og status kan sjekkes i den åpne innsynsøkingen Kulturminnesøk.
- Tiltaket innebærer skjøtsel i form av slått/manuell skjøtsel eller beiting. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet jf. kulturminneloven § 3. Dette innebærer at det ikke må brukes tung redskap, eller redskap som på annen måte vil kunne gjøre inngrep i markoverflaten.
- Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det ved kulturminne både beites og slås.

Skjøtselsråd

- Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan dette finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter.
- Den årlige vegetasjonsskjøtselen kan omfatte beiting, slått eller rydding av kratt og rotskudd, slik at kulturminnene er godt synlige.
- Noen trær kan stå, dette må vurderes individuelt. Gamle/syke trær fjernes hvis det er fare for at rotvelt kan skade kulturminnet.
- Der det er nødvendig for at kulturminnet skal bli synlig i jordbrukslandskapet, bør skjøtsel også skje utenfor sikringssonen.
- For øvrig viser vi til Riksantikvarens anbefalinger i veileder for skjøtsel av arkeologiske kulturminner: [Informasjonsark 7.3.5: Vegetasjon](#).

Eventuelle krav fra regionale kulturminnemyndigheter

Regionale kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte kulturminner sette krav om egen skjøtelsplan, eller på annen måte sette vilkår for skjøtselen. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Satser	Avgrensning
Beiting av felt med automatisk fredete kulturminner	dekar	1 000	ingen
Slått av felt med automatisk fredete kulturminner	dekar	1 500	ingen

§ 19 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner, for å ivareta dem og holde dem synlige i jordbrukets kulturlandskap.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger og andre enkeltstående automatisk fredete kulturminner etter [lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4](#), som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivaretatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».

Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte både selve kulturminnet og sikringssonen. Så langt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, skal sikringssonen utgjøre et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Utdypende om tiltaket

- Automatisk freda kulturminner omfatter alle faste kulturminner fra før 1537 (reformasjonen), og alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år.
- At kulturminnet «grenser til jordbruksarealer» innebærer at det ligger på eller i nær tilknytning til innmark (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite). Kommunen kan derfor vurdere å gi tilskudd til beiting (ev. slått) av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap som ikke ligger på innmark. Det kan for eksempel gis tilskudd til beiting/slått av en gravhaug, selv om denne ligger «et stykke» fra innmarka.
- I noen tilfeller kan et kulturminne ved en feil være registrert som «synlige over markoverflaten» i kulturminnebasen Askeladden, <https://www.riksantikvaren.no/Veiledning/Data-og-tjenester/Askeladden> selv om det ikke er det. I slike tilfeller gis det ikke miljøtilskudd til skjøtsel.
- Hvis et kulturminne står oppført med «uavklart» vernestatus i Askeladden kan en kontakte kulturminneforvaltningen for en eventuell nærmere avklaring.
- Tilgangen til Askeladden er begrenset, men plassering og status kan sjekkes i den åpne innsynsløsningen [Kulturminnesøk](#).
- Tiltaket innebærer skjøtsel i form av slått/manuell skjøtsel eller beiting. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet jf. kulturminneloven § 3. Dette innebærer at det ikke må brukes tung redskap, eller redskap som på annen måte vil kunne påvirke markoverflaten.
- Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det ved kulturminne både beites og slås.

Skjøtselsråd:

- Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan dette finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter.
- Den årlige vegetasjonsskjøtselen kan omfatte beiting, slått eller rydding av kratt og rotskudd, slik at gravminnet framstår som godt synlig.
- Noen trær kan stå, dette må vurderes individuelt. Gamle/syke trær fjernes hvis det fare for at rotvelt kan skade kulturminnet.

- Der det er nødvendig for at kulturminnet skal bli synlig i jordbrukslandskapet, bør skjøtsel også skje utenfor sikringssonen.
- Vi viser også til Riksantikvarens anbefalinger i veileder for skjøtsel av arkeologiske kulturminner: [Informasjonsark 7.3.5: Vegetasjon](#).

Eventuelle krav fra regionale kulturminnemyndigheter

Regionale kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte kulturminner sette krav om egen skjøtelsesplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtselen. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensing
Beiting av enkeltstående fredete kulturminner	per stykk	1 000	ingen
Slått av enkeltstående fredete kulturminner	per stykk	1 500	ingen

§ 20 Skjøtsel av steingjerder

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av kulturminner, for at de skal ivaretas og være synlige i kulturlandskapet.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs steingjerder som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivaretatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Stein som har falt ned skal legges på plass, og vegetasjonen skal skjøttes.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaksklasse: Steingjerder.

Tilskuddet utmåles per meter.

Utdypende om tiltaket

- *Steingjerdet skal være minimum 50 cm høgt, og i en slik tilstand at det framstår som et gjerde. Det skal være et oppmurt gjerde, ikke ei steinrøys.*
- *Gjerdet trenger ikke være intakt i hele den opprinnelige gjerdelinja, men den omsøkte delen må være hel.*
- *Med «skjøtsel av steingjerder» forstås både selve gjerdet og vegetasjonen inntil dette.*
- *I utgangspunktet skal steingjerdet skjøttes på begge sider. Hvis det utgjør grense mot en eiendom som eies av et annet foretak, skal det som et minimum skjøttes på den ene siden.*
- *Ved reparasjon av steingjerder må det ikke tas stein fra automatisk fredete kulturminner.*
- *Det skal ikke brukes kjemiske plantevernmidler for å fjerne vegetasjon.*
- *Vegetasjonen langs steingjerdet kan skjøttes ved rydding, slått, bruk av beitepusser eller ved beiting.*
- *Det gis kun ett tilskudd selv om gjerdet skjøttes på flere måter, f.eks. både beiting og slått.*

Skjøtelsråd

Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan slik rydding finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter. Over disse midlene kan det også søkes om tilskudd til istandsetting av steingjerder.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensing
Skjøtsel av steingjerder	meter	25	ingen

§ 21 Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Formålet med tilskuddet er å stimulere til områdeskjøtsel i form av beiting, slått eller rydding av vegetasjon for å opprettholde viktige kulturhistoriske jordbruksområder.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for beiting eller slått av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Skjøtselen skal være gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivarettatt.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 2 til denne forskriften.

Tiltaksklasser: Beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Områdene som omfattes av denne ordningen

	Område	Kommune	Maksimalt areal (dekar)
1	Gaukværøy	Bø	15
2	Lysthushaugen på Dønnes gård	Dønna	7
3	Hestskaret i Nordvika	Dønna	15
4	Gleinsneset gravfelt	Dønna	15
5	Saulia på Røssvassholmen	Hattfjelldal	10
6	Holmen gård ved ærfuglværet på Holmholmen	Hemnes	15
7	Herøy bygdesamling på Herøy prestegård	Herøy	4
8	Vollmoen	Steigen	14
9	Jennestad handelssted	Sortland	13
10	Sjønstå gård	Fauske	15
11	Steinsjøen	Sømna	15

Utdypende om tiltaket

Dette tiltaket er avgrenset til kun å omfatte områder som er valgt ut av Statsforvalteren etter forslag fra kommunene og i samråd med regional kulturminneforvaltning (Nordland fylkeskommune og Sametinget). Områdene er listet i vedlegg 2 til forskriften. Kommunen kan sende innspill om områder som bør inn på lista over områder som omfattes av ordningen (vedlegg 2 til forskriften) til Statsforvalteren innen 30. november.

Med viktige kulturhistoriske jordbruksområder menes kulturlandskap eller kulturmiljø med særskilt kulturhistoriske verdier.

Ved søknad oppgis antall dekar som er skjøttet den aktuelle søknadsomgangen. Oppgitt antall dekar i tabellen over er det maksimale arealet som det i hvert område kan søkes tilskudd til. Hvis det både er beitet og slått/ryddet, føres tiltaket opp i den tiltaksklassen hvor omfanget var størst.

Kulturhistoriske områder kan også skjøttes ved bruk av beitepusser, så framtidig kulturminnet ikke skades. Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det både beites og slås/pusses/ryddes.

Skjøtselsråd

Skjøtsel skjer ved beiting, slått eller rydding.

Ved beiting bør det etableres et beitetrykk som bidrar til å gi kulturlandskapet et synlig beitepreg.

Eventuelle krav fra regional kulturminneforvaltning

Regionale kulturminnemyndigheter kan for nærmere spesifiserte områder sette krav om utforming og godkjenning av egen skjøtselsplan. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning
Beiting av kulturhistoriske områder	dekar	1 500	For hvert område er det satt et maksimalt antall dekar, se over.
Slått/rydding av kulturhistoriske områder	dekar	1 500	For hvert område er det satt et maksimalt antall dekar, se over.

Forskriftens kapittel 5: Avrenning til vann

Formålet med tilskuddene under kapitlet avrenning til vann er å redusere avrenning av næringsstoffer og partikler til vassdrag og kyst. Tiltakene er viktig for å bidra til at målene etter vannforskriften nås.

§ 22 (Ugjødsla) kantsone i eng

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at arealer der det dyrkes flerårige urte-/grasvekster til fôr og som grenser mot vassdrag, ikke blir gjødslet eller sprøytet, slik at forurensning til vann blir redusert.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum fire meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst to meter ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Avstand mellom vassdrag og gjødsselfri kantsone kan ikke være mer enn åtte meter.

Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Jordarbeiding og såing skal ved behov skje mellom 1. mars og 1. juli.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 3 til denne forskriften.

Det gis ikke tilskudd for kantsoner som grenser mot kanaler, grøfter o.l. som normalt ikke har vannføring i vekstsesongen, eller som ikke påvirkes av vår- eller høstflom.

Tilskuddet utmåles per meter.

Utdypende om tiltaket

Områdene som omfattes av denne ordningen er listet i vedlegg 2 til forskriften. Kommunen kan sende innspill om vannforekomster som bør inn på lista til Statsforvalteren innen 30. november.

Tiltaket omfatter kantsoner på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Dette betyr at innmarksbeite ikke omfattes av ordningen.

Definisjonen av vassdrag framkommer av [vannressurslovens](#) §§ 2 og 3. Engareal i de prioriterte områdene som grenser opp mot brakkvannspoller omfattes også av ordningen.

Tilskuddet utmåles etter antall meter ugjødsla randsone langs vassdraget.

Hvis kantsonen slås skal dette gjøres med skjærende redskap, og graset skal samles opp. Det skal ikke brukes beitepusser.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensing
Kantsone i eng	meter	15	ingen

§ 23 Fangdam

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at fangdammer utgjør et effektivt rensetiltak og at vegetasjon i tilknytning til fangdammene blir skjøttet.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for fangdam som er etablert på eller i tilknytning til jordbruksareal. Fangdammen skal ha tilfredsstillende renseeffekt slik at den fanger opp avrenning av jordpartikler og næringsstoffer og reduserer tilførselen av disse til vann og vassdrag.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

En fangdam må ikke forveksles med en kulp eller andedam. En fangdam er en konstruksjon bygget for å redusere avrenning av jordpartikler og/eller næringsstoffer, og dermed redusere forurensning fra jordbruket til vann og vassdrag.

Tilskudd gis for gjennomføring av årlig tilsyn og nødvendige tiltak, og skal kompensere for bortfall av produksjonsareal. Tilskuddet kan derfor bevilges årlig forutsatt at fangdammen har tilfredsstillende renseeffekt. Fangdammer som drenerer mot brakkvannspoller omfattes også av denne tilskuddsordningen.

Utforming av fangdammen

Fangdammen skal være utformet slik at den fungerer etter hensikten. Den kan enten bestå av et sedimentasjonskammer/sedimentasjonsgrop som i hovedsak fanger opp partikler, eller et system med sedimentasjonskammer, vegetasjonsfilter/våtmarksfilter og overrinslingssoner som også fjerner næringsstoffer.

Hvis Vann-nett opplyser at det er problemer med avrenning av løst fosfor, organiske stoffer og nitrogen til vassdraget skal fangdammen ha både vegetasjonsfilter og sedimentasjonskammer.

Hvis hovedproblemet er partikkelavrenning, kan fangdammen kun bestå av et tilstrekkelig stort sedimentasjonskammer.

Pass på sikkerheten!

For å unngå utrasing og fallulykker for barn bør sidekantene ikke være brattere enn 1:2. Sikring med gjerde rundt sedimentasjonskammeret bør vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Mer om krav til av fangdammer framkommer av NIBIO sitt [faktaark om fangdammer](#).

Søk kommunen og Statsforvalteren om tillatelse til å anlegge fangdam

Bygging av fangdammer kan komme i berøring med en rekke lovverk: Lakse- og innlandsfiske- loven, urensningsloven, jordloven, skogbruksloven, friluftsløven og kulturminneloven. De viktigste lovene ved inngrep i vassdrag er imidlertid plan- og bygningsloven og vannressursloven. Søknad om å anlegge fangdammer sendes til kommunen og til Statsforvalterens klima- og miljøavdeling, som vil vurdere hvilke lover tiltaket skal reguleres etter.

Det kan ikke gis miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer som er etablert i strid med regelverket.

Tilskudd beregnes etter størrelsen

Ved søknad om tilskudd etter denne bestemmelsen skal fangdammens areal beregnes ut fra størrelsen på arealet som fangdammen legger beslag på. Dette er i utgangspunktet sedimentasjonskammeret, vegetasjonsfilteret og sidekantene. Hvis fangdammen har et areal som er mindre enn ett dekar, skal arealet settes til ett dekar i søknaden. Hvis det i samme vannvei er flere fangdammer, og disse til sammen er mindre enn ett dekar, skal de regnes som en fangdam i søknaden.

Skjøtselsråd

- Sedimentasjonskammeret tømmes ved behov.
- For å sikre sollys til plantenes opptak av nitrogen bør sidekantene holdes fri for trær som skygger.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning
Fangdam	dekar	7 000	ingen

Forskriftens kapittel 6: *Utslipp til luft*

Formålet med tilskuddene under utslipp til luft er å stimulere til gjødslingsmetoder som gir redusert utslipp av ammoniakk og lystgass og redusert avrenning av næringsstoffer til vann.

Det er fire paragrafer som har regler for tilskudd til tidlig spredning av husdyrgjødsel: §§ 24, 25, 26 og 27.

På samme areal/skifte kan det bare gis tilskudd til tidlig gjødsling etter en av paragrafene 24, 25 og 26.

Etter § 24 kan det gis tilskudd til spredning av all husdyrgjødsel innen 15. august. Det er en forutsetning at foretaket ikke sprer noe husdyrgjødsel etter fristen i søknadsåret.

Etter §§ 25 og 26 kan det gis tilskudd til spredning av husdyrgjødsel med nedfelling eller nedlegging innen 15. august. Dette er ikke til hinder for at husdyrgjødsel kan spres på andre skifter etter 15. august, uten tilskudd.

Det kan gis tilskudd for spredning med tilførselsslange (§ 27), når det skjer i kombinasjon med en av de tre andre ordningene (§§ 24, 25 og 26).

Selv om det spres gjødsel flere ganger eller med flere metoder på samme skifte gis det ikke dobbelt tilskudd for arealet.

Begrepsavklaringer

Biorest: Restproduktet etter biogassproduksjon der mikroorganismer produserer metan ved anaerob nedbryting av organisk materiale.

Nedlegging: Gjødsla blir lagt i striper oppe på jorda med stripespreder/«blekksprut».

Nedmolding: Gjødsla blandes inn i jorda ved harving eller pløying.

Voksende kultur: Planter som allerede er etablert om våren ved vekstsesongens begynnelse slik som etablert eng.

«All husdyrgjødsel som foretaket disponerer»

- er den gjødsla som foretaket bruker på det jordbruksarealet foretaket disponerer. Dette inkluderer biorest og gjødsla som mottas fra andre foretak. Husdyrgjødsel som avhendes ved levering til biogassanlegg eller til annet foretak regnes ikke som disponert av foretaket.

Aktuelle spredeareal

Tilskuddsordningene gjelder spredning av husdyrgjødsel på alle typer godkjent spredeareal etter *Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav*.

§ 24 Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir spredd på mest mulig gunstig tidspunkt. Dette er viktig for å få best mulig opptak av næringsstoffene i avlingene, og redusere forurensning av vann og utslipp til luft.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for eventuell nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Spredning i voksende kultur, nedmolding innen 2 timer i åpen åker, nedmolding innen 18 timer i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Tilskudd etter denne bestemmelsen forutsetter at landbruksforetaket ikke sprer noe husdyrgjødsel etter 15. august i søknadsåret.

For areal det gis tilskudd for etter § 24 kan det også gis tilskudd for spredning med tilførselsslange (§ 27) når dette skjer senest 15. august.

For areal det gis tilskudd for etter § 24 kan det ikke gis tilskudd etter §§ 25 eller 26.

Selv om det spres gjødsla flere ganger på samme areal gis det ikke dobbelt tilskudd.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning i voksende kultur (f.eks. eng)	dekar	40	ingen
Spredning i åpen åker med nedmolding innen 2 timer	dekar	60	ingen
Spredning i åpen åker med nedmolding innen 18 timer	dekar	40	ingen

§ 25 Nedlegging av husdyrgjødsel

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir lagt rett ned på jorda i stedet for tradisjonell breispredning med gjødselkanon eller lignende. Nedlegging motvirker tap av ammoniakk til lufta og er også gunstig med hensyn til vannmiljø.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for eventuell nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Spredning i voksende kultur, nedmolding innen 2 timer i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

For areal det gis tilskudd for etter § 25 kan det ikke gis tilskudd etter §§ 24 eller 26.

For areal det gis tilskudd for etter denne paragrafen kan det også gis for spredning med tilførselsslange (§ 27) når dette skjer senest 15. august.

Selv om det spres gjødsel flere ganger på samme areal gis det ikke dobbelt tilskudd.

Tilskudd til nedlegging av husdyrgjødsel før 15. august på noe av landbruksforetakets areal, er ikke til hinder for at husdyrgjødsel kan spres på andre skifter etter 15. august, uten tilskudd.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning i voksende kultur (f.eks. eng)	dekar	80	ingen
Nedlegging og nedmolding innen 2 timer i åpen åker.	dekar	60	ingen

§ 26 Nedfelling av husdyrgjødsel

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir lagt rett ned på jorda i stedet for tradisjonell breispredning med gjødselkanon eller lignende. Nedlegging motvirker tap av ammoniakk til lufta og er også gunstig med hensyn til vannmiljø.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Nedfelling i voksende kultur, nedfelling i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

For areal det gis tilskudd for etter § 26 kan det ikke gis tilskudd etter §§ 24 eller 25.

For areal det gis tilskudd for etter denne paragrafen kan det også gis for spredning med tilførselsslange (§ 27) når dette skjer senest 15. august.

Selv om det spres gjødsel flere ganger på samme areal gis det ikke dobbelt tilskudd.

Tilskudd til nedfelling av husdyrgjødsel før 15. august på en del av landbruksforetakets areal, er ikke til hinder for at husdyrgjødsel kan spres på andre skifter etter 15. august, uten tilskudd.

Foreløpige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensning
Nedfelling i voksende kultur (f.eks. eng)	dekar	80	Ingen
Nedfelling i åpen åker	dekar	60	Ingen

§ 27 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Formålet med tilskuddet er å stimulere til bruk av tilførselsslager for spredning av husdyrgjødsel og bio-rest for å redusere jordpakking.

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og bio-rest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 24 Spredning av all husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen, § 25 Nedlegging av husdyrgjødsel og § 26 Nedfelling av husdyrgjødsel.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tiltaksklasser: bruk av tilførselsslange

Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket

Dette tilskuddet gis bare som et tillegg til de øvrige gjødseltiltakene etter §§ 24, 25 og 26. Hensikten er å redusere faren for jordpakking. Tilskudd til bruk av tilførselsslange forutsetter at spredningen av husdyrgjødsel skjer senest 15. august.

Hvis tilførselsslangen koples til ei tankvogn, skal denne ikke trekkes eller plasseres ute på jordet.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange	dekar	95	ingen

Forskriftens kapittel 7: Klimarådgiving

Formålet med tiltakene miljøavtale og klimarådgiving er å redusere jordbruksproduksjonens klima- og miljøavtrykk.

§ 28 Klimarådgiving

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for at bonden får rådgiving om gårdens klimaavtrykk og behovet for klimatilpasning. Tilskuddet skal bidra til økt kunnskap om klimagassutslipp, karbonbinding og klimatilpasning, med sikte på gjennomføring av klimatiltak i jordbruksproduksjonen på foretaket.

34

Forskriftstekst

Det kan gis tilskudd for klimarådgiving som er gjennomført i en søknadsperiode, fra 15. oktober forrige år til 15. oktober i søknadsåret. Tiltaksplan for utført rådgiving må vedlegges søknaden. Tiltaksplanen skal være underskrevet av rådgiver.

Med klimarådgiving menes rådgiving som i størst mulig grad tar for seg en helhetlig gjennomgang av utslipp og opptak av klimagasser fra alle gårdens produksjoner, med sikte på å gjennomføre klimatiltak.

Behov for klimatilpasning skal også inngå i rådgivningen. Tilbydere av klimarådgiving skal være godkjent av Landbruksdirektoratet.

Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgiving i flere søknadsperioder, skal det utarbeides ny tiltaksplan som redegjør for gjennomførte tiltak fra forrige tiltaksplan.

Tiltaksklasser: to-til-en rådgiving, en-til-en rådgiving, grupperådgiving.

Tilskuddet kan kun utmåles for én gjennomført rådgiving per søknadsomgang.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Utdypende om tiltaket

- Klimatiltakene omfatter ikke bare tilskuddsberettigede tiltak, men også generell optimering av drifta som for eksempel redusert dieselforbruk eller redusert kalvedødelighet.
- I tillegg til helhetlig gjennomgang av opptak og utslipp av klimagasser, skal klimarådgivningen vurdere behov for tiltak som gjelder klimatilpasning. Med utgangspunkt i forutsetningene på foretakene, vil tiltak som gjelder håndtering av overflatevann, fordrøyingsdammer, naturbaserte renseløsninger, drenering, praksis som gjelder jordarbeiding og andre dyrkingsmessige forhold, være aktuelle.
- Innholdet i klimarådgivningen og tilbydere skal være godkjent av Landbruksdirektoratet.
- Et vilkår for tilskudd er at det utarbeides en tiltaksplan som legges ved søknaden. Det stilles ikke som vilkår for tilskuddet at foretaket gjennomfører tiltak, men rådgiving og utarbeiding av tiltaksplan skal gi bonden kunnskapsgrunnlag og motivasjon for å gjennomføre tiltak og driftsforbedringer for å redusere utslipp og tilpasninger til et endret klima.
- Det er totalt tre tiltaksklasser som skal avspeile kostnadene ved rådgivningen. Tiltaksklassen to-til-en rådgiving benyttes der hvor gårdsdriften består av flere typer produksjoner, eksempelvis grovfôrproduksjon og melkeproduksjon og flere rådgivere må delta i klimarådgivningen. En-til-en rådgiving benyttes når gårdsdriften består av en enkelt produksjon, eksempelvis korn eller grønnsaker. Denne tiltaksklassen benyttes også i de tilfeller hvor produksjonen består av forskjellige produksjoner, men hvor det i innværende søknadsomgang ikke kan lages en tiltaksplan som omfatter alle produksjoner

på gården, fordi det ikke eksisterer et helhetlig rådgivningstilbud. Et eksempel på dette er (pr. 2022) at det ikke tilbys klimarådgivning for produksjon av svin, fjørfe m.fl. i kombinasjon med planteproduksjon.

- Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgivning i flere søknadsperioder, er det et vilkår for å få tilskudd at det utarbeides ny tiltaksplan med beskrivelse av hvilke tiltak som er gjennomført eller igangsatt siden forrige klimarådgivning. At det er gjennomført tiltak sannsynliggjør behovet for ny klimarådgivning. Unntak fra dette gjelder der det er gjennomført delvis rådgivning.

Endelige tilskuddssatser	Enhet	Kr	Avgrensing
To-til-en rådgiving (bistand fra to rådgivere)	stykk	8 000	ingen
En-til-en rådgiving (bistand fra én rådgiver)	stykk	6 000	ingen
Grupperådgiving	stykk	2 000	ingen

3. Vedlegg til veiledningsheftet

Vedlegg 1:

Oversikt over tiltak og foreløpige tilskuddssatser

Vedlegg 2:

Oversikt over hvilke tiltak som kan kombineres på samme areal

Vedlegg 3:

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland

Vedlegg til forskriften:

1. Liste over lokalt verdifulle jordbrukslandskap i kommunene (§§ 6, 7 og 8)
2. Liste over areal som omfattes av tiltaket *Skjøtsel av kulturhistoriske områder* (§ 21)
3. Liste over vannforekomster som omfattes av tiltaket *(Ugjødsla) kantsone i eng* (§ 22)

Vedlegg 1

Tiltak med foreløpige tilskuddssatser 2024

Miljø-tema	§	Nr. i søknads-skjema	Tiltak	Tegning i kart	Enhet	Foreløpig sats	Maks beløp per søker
Kulturlandskap	4	1.1.82	Drift av bratt areal – overflatedyrka og fulldyrka 1:5	Flate	daa	300	ingen
			Drift av bratt areal – innmarksbeite 1:5	Flate	daa	300	ingen
	5	1.2.5	Drift av beitelag, småfe	-	dyr	15	ingen
			Drift av beitelag, storfe	-	dyr	25	ingen
	6	1.1.134	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark	Flate	dyr	400	25 000
	7	1.1.85	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark, storfe	Flate	dyr	1000	35 000 per foretak
Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark, småfe			Flate	dyr	300		
8	1.1.86	Slått av verdifulle jordbrukslandskap	Flate	daa	350	25 000	
Biologisk mangfold	9	2.3.90	Slått av (gammel artsrik) slåttemark	Flate	daa	800	ingen
	10	2.3.136	Beiting av kystlynghei	Flate	dyr	400	75 000
	11	2.3.93	Brenning av kystlynghei	Flate	dekar	1 000	20 000
	12	2.4.94	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer	Flate	daa	400	15 000
	13	2.4.95	Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper	Flate	daa	400	15 000
	14	2.4.141	Soner for pollinerende insekter	Linje	meter	50	20 000
	15	2.4.98	Friareal for gås, høyt beitetrykk	Flate	daa	680	ingen
			Friareal for gås, moderat beitetrykk	Flate	daa	400	ingen
Friareal for gås, lavt beitetrykk			Flate	daa	230	ingen	
16	2.4.99	Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl	Flate	daa	2 000	ingen	
Kulturmiljøer og kulturminner	17	3.6.100	Drift av seter – egen foredling – produksjonstid 4-6 uker	Punkt	seter	80 000	Tilskudd fordeles på foretak med dyr på setra
			Drift av seter – egen foredling – produksjonstid 6 uker el. mer	Punkt	seter	100 000	
			Drift av seter – levering til meieri – produksjonstid 4-6 uker	Punkt	seter	80 000	
			Drift av seter – levering til meieri – produksjonstid mer enn 6 uker	Punkt	seter	100 000	
	18	3.8.102	Skjøtsel av (felt med) automatisk freda kulturminner, beiting	Flate	daa	1 000	Ingen
			Skjøtsel av (felt med) automatisk freda kulturminner, slått	Flate	daa	1 500	Ingen
	19	3.8.103	Skjøtsel av enkeltstående automatisk freda kulturminner, beiting	Punkt	stk	1 000	Ingen
			Skjøtsel av enkeltstående automatisk freda kulturminner, slått	Punkt	stk	1 500	Ingen
20	3.9.104	Skjøtsel av steingjerder	Linje	meter	25	Ingen	
21	3.9.109	Skjøtsel av kulturhistoriske områder - beiting	Flate	daa	1 500	Se vedlegg 2 i forskrift	
		Skjøtsel av kulturhistoriske områder – slått/rydding	Flate	daa	1 500		
Vann	22	5.21.123	(Ugjødsla) Kantsone i eng	Linje	meter	15	ingen
	23	5.12.124	Fangdam	Flate	daa	7 000	ingen
Utslipp til luft	24	6.13.145	Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen –spredning i voksende kultur	Flate	daa	40	ingen
			Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen –nedmolding innen 2 timer i åpen åker	Flate	daa	60	ingen
			Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen – nedmolding innen 18 timer i åpen åker	Flate	daa	40	ingen
	25	6.13.146	Nedlegging av husdyrgjødsel – i voksende kultur	Flate	daa	80	ingen
			Nedlegging av husdyrgjødsel – nedmolding innen 2 timer i åpen åker	Flate	daa	60	ingen
	26	6.13.147	Nedfelling av husdyrgjødsel – i voksende kultur (f.eks. eng)	Flate	daa	80	ingen
Nedfelling av husdyrgjødsel – i åpen åker			Flate	daa	60	ingen	
27	6.13.148	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange	Flate	daa	95	ingen	
Klima-rådgiv	28	22.23.139	Klimarådgiving, to-til-en rådgiving (med to rådgivere)	-	stykk	8 000	
			Klimarådgiving, en-til-en, lav sats (med en rådgiver)	-	stykk	6 000	
			Klimarådgiving, grupperådgiving	-	stykk	2 000	

Vedlegg 2

Tiltak som kan kombineres på samme areal

		Tabellen er veiledende. Hvis flere tiltak gjennomføres på samme areal er det viktig å lese vilkårene for alle de aktuelle tiltakene nøye.																								
		§ 4	§ 5	§ 6	§ 7	§ 8	§ 9	§ 10	§ 11	§ 12	§ 13	§ 14	§ 15	§ 16	§ 17	§ 18	§ 19	§ 20	§ 21	§ 22	§ 23	§ 24	§ 25	§ 26	§ 27	§ 28
<p>«Ok» viser arealtilskudd som i utgangspunktet kan kombineres. Ved kombinasjon av flere tilskudd for samme areal forutsettes det at kravene for hver ordning tilfredsstilles.</p> <p>(?) i ruta betyr at tiltakene kan kombineres <u>hvis dette ikke er til skade for kulturminner eller kulturhistoriske verdier.</u></p>		Drift av bratt areal	Drift av beitelag	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark	Slått av verdifulle jordbrukslandskap	Slått av (gammel artsrik) slåttemark	Beiting av kystlynghei	Brenning av kystlynghei	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer	Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper	Soner for pollinerende insekter	Friareal for gås	Tilrettelegging av hekke og beiteområder for fugl	Drift av seter (ikke et arealtilskudd)	Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner	Skjøtsel av steingjerder	Skjøtsel av kulturhistoriske områder	(Ugjødsling) kantsone i eng	Fangdam	Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen	Nedlegging av husdyrgjødsel	Nedfelling av husdyrgjødsel	Spredning av husdyrgjødsel ned tilførselslange	Klimarådgiving (ikke et arealtilskudd)
		§ 4	§ 5	§ 6	§ 7	§ 8	§ 9	§ 10	§ 11	§ 12	§ 13	§ 14	§ 15	§ 16	§ 17	§ 18	§ 19	§ 20	§ 21	§ 22	§ 23	§ 24	§ 25	§ 26	§ 27	§ 28
Kulturlandskap																										
§ 4	Drift av bratt areal			ok		ok	ok			ok	ok	ok	ok	ok					ok			ok	ok	ok	ok	
§ 5	Drift av beitelag																									
§ 6	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark	ok											ok						ok		ok	ok	ok	ok		
§ 7	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark																									
§ 8	Slått av verdifulle jordbrukslandskap	ok											ok						ok		ok	ok	ok	ok		
Biologisk mangfold																										
§ 9	Slått av (gammel artsrik) slåttemark	ok											ok													
§ 10	Beiting av kystlynghei							ok																		
§ 11	Brenning av kystlynghei						ok																			
§ 12	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer	ok											ok													
§ 13	Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper	ok											ok													
§ 14	Soner for pollinerende insekter	ok																								
§ 15	Friareal for gås	ok	ok		ok	ok				ok	ok				ok	ok		ok	ok		ok	ok	ok	ok		
§ 16	Tilrettelegging av hekke- og beiteområdet for fugl	ok													ok	ok		ok		ok		ok	ok	ok	ok	
Kulturminner og kulturmiljøer																										
§ 17	Drift av seter																									
§ 18	Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner											ok	ok									?	?	?	?	
§ 19	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner											ok	ok									?	?	?	?	
§ 20	Skjøtsel av steingjerder																									
§ 21	Skjøtsel av kulturhistoriske områder												ok	ok								?	?	?	?	
Avrenning til vann																										
§ 22	(Ugjødsling) Kantsone i eng			ok		ok							ok													
§ 23	Fangdam																									
Utslipp til luft																										
§ 24	Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen	ok	ok	ok									ok	ok	?	?		?							ok	
§ 25	Nedlegging av husdyrgjødsel	ok	ok	ok									ok	ok	?	?		?							ok	
§ 26	Nedfelling av husdyrgjødsel	ok	ok	ok									ok	ok	?	?		?							ok	
§ 27	Spredning av husdyrgjødsel ned tilførselslange	ok	ok	ok									ok	ok	?	?		?				ok	ok	ok		
Klimarådgiving																										
§ 28	Klimarådgiving																									

Vedlegg 3

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland

Hjemmel: Fastsatt av Statsforvalteren i Nordland 27. juni 2024 med hjemmel i [LOV-1995-05-12-23-§3](#), [LOV-1995-05-12-23-§18](#) og [FOR-2018-11-23-1751](#).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, jord og jordhelse, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt å redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i Nordland fylke.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a. foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret eller gjennomført klimarådgiving siden forrige søknadsfrist. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- b. beitelag for drift etter § 5 Drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskriften sammenlutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2. Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet. Beiting alene gir ikke tilskudd.

Tiltaksklasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5, innmarksbeite 1:3, innmarksbeite 1:5.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3 b.

Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.

Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.

Dyra skal være minst 8 uker på utmarksbeite.

Foreløpig årsrapport for søknadsåret skal legges ved søknaden. Denne skal inneholde informasjon om gjennomført tilsyn og sanking, og eventuelle andre aktiviteter og utfordringer i beiteområdet.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter innmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), i Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Beitingen skal gjennomføres med det antall dyr som er nødvendig for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.

Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret.

Tilskuddet utmåles per dyr.

Med dyr menes her:

1 sau/geit (lam/kje telles ikke) = 1 dyr

1 ku/okse = 5 dyr

hest/ungdyr av storfe = 3 dyr.

Ved registrering i søknadsskjema må søker selv foreta nødvendig omregning.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Med unntak for tilskudd til drift av beitelag (§ 4), kan denne tilskuddsordningen for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter utmarksareal i Utvalgte kulturlandskap (UKL) Blomsøy-Hestøy og Skålvær, UKL Røst, Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret, og det skal være minimum 10 dekar utmarksareal per dyr.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddet kan gis i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), Vegaøyen verdensarvområde, samt i lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen og listet i forskriftens vedlegg 1.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 3. Biologisk mangfold

§ 9 Slått av (gammel artsrik) slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av gammel artsrik slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#).

Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

§ 10 Beiting av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#) eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

Innenfor beiteområdet må minst 50 % av det totale arealet være dekket av kystlynghei, og det må være minimum 10 dekar kystlynghei per sau.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beitesesongen i kystlyngheia skal vare mer enn 6 måneder i søknadsåret.

Beitedyrene skal per 31. juli i søknadsåret være minst ett år eller eldre.

Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dyr.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

§ 11 Brenning av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for brenning av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivarettatt eller forbedret. Tilskuddet kan bare gis som et tillegg til tilskudd etter § 10 Beiting av kystlynghei.

For å oppnå en mosaikk av kystlynghei med ulik alder skal bare deler av kystlyngheia brennes hvert år.

Tiltaket kan gjennomføres når det er frost eller høy vannmetning i jorda, slik at frøbanken i jorda ikke skades. Brenning må ikke skje når hekkende fugl i området kan bli forstyrret.

Beiting etter brenning skal bidra til at trær og andre uønskede planter ikke etablerer seg i sviflaten. Beitetrykket må likevel ikke være så stort at det går ut over de unge røsslyngskuddene.

Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#) eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

Der det er utarbeidet en skjøtselsplan for kystlyngheia skal denne følges.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

§ 12 Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivarettatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene artsrike veikanter (NiN-kategorien «engaktig sterkt endret fastmark»), hagemark, beiteskog og edellauvskog.

Arealet skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

§ 13 Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper

Det kan gis tilskudd for beite av trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene strandeng, naturbeitemark og sanddynemark/sanddyner.

Arealet skal være registrert i miljødatabasen [Naturbase](#).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra. Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

[I Statsforvalterens elektroniske kart kan du zoome inn og se naturbase-lokalitetene.](#)

§ 14 Soner for pollinerende insekter

Det kan gis tilskudd til å så pollinatorvennlige frøblandinger og/eller skjøtte pollinatorvennlige soner på jordbruksareal eller tilgrensende kantsoner. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen.

Frøblandingen skal være regionalt tilpasset for Nordland. Frøblandingen skal ikke inneholde arter som er vurdert til å ha potensielt høy risiko, høy risiko eller svært høy risiko jamfør Fremmedartslista.

Arealet det gis tilskudd for kan ha naturlig stedegen blomstrende vegetasjon, se liste med eksempler i Statsforvalterens veileder.

Arealet det gis tilskudd for skal

- ikke være dominert av ugrasarter, gjengroingsarter eller hageplanter, se liste med eksempler i Statsforvalterens veileder.
- slås hvert år med skjærende redskap, i midten av juli eller senere, når vegetasjonen er etablert.
- ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.
- være mellom 2 og 10 meter bred.
- ikke få tilskudd etter § 22 Ugjødsla kantsone i eng

Ved kontroll skal tiltaket kunne dokumenteres med kvittering for innkjøpt såfrø og geolokaliserede foto som viser gjennomført nyetablering og/eller slått på arealet det søkes om tilskudd for, og blomstrende vegetasjon.

Skjøtselsråd framgår av Statsforvalterens veileder.

Tiltaksklasse: Egen stripe, regional frøblending; tilgrensende kantsone

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 15 Friareal for gås

Det kan gis tilskudd for fulldyrka og overflatedyrka gras- og kornarealer som stilles til disposisjon for beitende hvitkinngås eller kortnebbgås i Trøndelag og Nordland.

I Nordland kan det gis tilskudd til søkere i kommunene Vega, Herøy, Dønna, Alstahaug, Træna, Bodø, Hadsel, Sortland, Øksnes og Andøy.

Tilskudd kan gis for areal hvor beitende gås ikke jages.

Beitetrykket må være dokumentert av kommunen, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) eller Norsk Ornitologisk Forening (NOF).

Kommunen avgjør på bakgrunn av de tre siste registreringene av beitetrykk, og skjønnsvurderinger i søknadsåret, hvilken tiltaksklasse arealet skal plasseres i.

Tiltaksklasser: Høyt beitetrykk, moderat beitetrykk, lavt beitetrykk.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 16 Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl

Det kan gis tilskudd for å legge til rette for hekking og beiting av de trua artene vipe og stor-spove på eller i tilknytning til jordbruksarealer.

Hekkingen må kunne dokumenteres av foretaket med geolokaliserte bilder.

Aktuelle tiltak kan for eksempel være

- unngå gjødselspredning på reir ved å kjøre utenom hekkeområdet.
- dekke til reiret en kort tid under gjødselspredning.
- unngå å trekke gjødselslange/tilførselslange over reir.
- utsette førsteslått på et avgrensa areal rundt reirplassen.
- tilpasse kjøremønster under slått slik at fuglene kan komme seg unna.

Foretaket skal i søknaden oppgi hvilke arter som det er lagt til rette for, antall hekkende par og hvilke tiltak som er gjennomført.

For hvert hekkende par beregnes det et tilskudd tilsvarende ett dekar.

Tiltaksklasser: Høy tilrettelegging

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 4. Kulturminner og kulturmiljøer

§ 17 Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst fire uker per sesong. Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på

setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk eller 15 liter sauemelk i døgnet per seter.

Som seter regnes i denne sammenhengen et produksjonssted for melk, som bare er egnet for bruk i sommersesongen, og som også har hus egnet for overnatting og hushold.

Tiltaksklasser: Levering til meieri, 4–6 uker; levering til meieri, 6 uker eller mer; egen foredling, 4–6 uker; egen foredling, 6 uker eller mer

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 18 Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravfelt og andre felt med automatisk fredete kulturminner etter [lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4](#), som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivaretatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».

Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte selve kulturminnet og sikringssonen. Så framt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, utgjør sikringssonen et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 19 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger og andre enkeltstående automatisk fredete kulturminner etter [lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4](#), som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivaretatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».

Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte både selve kulturminnet og sikringssonen. Så framt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, skal sikringssonen utgjøre et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per stykk.

§ 20 Skjøtsel av steingjerder

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs steingjerder som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet blir ivaretatt og er synlig i jordbrukslandskapet. Stein som har falt ned skal legges på plass, og vegetasjonen skal skjøttes.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaksklasse: Steingjerder.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 21 Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Det kan gis tilskudd for beiting eller slått av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Skjøtselen skal være gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 2 til denne forskriften.

Tiltaksklasser: Beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 5. Avrenning til vann

§ 22 (Ugjødsla) kantsone i eng

Det kan gis tilskudd for kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum fire meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst to meter ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Avstand mellom vassdrag og gjødsselfri kantsone kan ikke være mer enn åtte meter.

Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Jordarbeiding og såing skal ved behov skje mellom 1. mars og 1. juli.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 3 til denne forskriften.

Det gis ikke tilskudd for kantsoner som grenser mot kanaler, grøfter o.l. som normalt ikke har vannføring i vekstsesongen, eller som ikke påvirkes av vår- eller høstflom.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 23 Fangdam

Det kan gis tilskudd for fangdam som er etablert på eller i tilknytning til jordbruksareal. Fangdammen skal ha tilfredsstillende renseeffekt slik at den fanger opp avrenning av jordpartikler og næringsstoffer og reduserer tilførselen av disse til vann og vassdrag.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 6. Utslipp til luft

§ 24 Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for eventuell nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Spredning i voksende kultur, nedmolding innen 2 timer i åpen åker, nedmolding innen 18 timer i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 25 Nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for eventuell nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Spredning i voksende kultur, nedmolding innen 2 timer i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 26 Nedfelling av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha dokumentasjon i form av skiftenoteringer som viser sprededato, og gjødselmengde spredd per dekar.

Tiltaksklasser: Nedfelling i voksende kultur, nedfelling i åpen åker.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 27 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 24 Spredning av all husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen, § 25 Nedlegging av husdyrgjødsel og § 26 Nedfelling av husdyrgjødsel.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tiltaksklasser: bruk av tilførselsslange

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 7. Klimarådgiving

§ 28 Klimarådgiving

Det kan gis tilskudd for klimarådgiving som er gjennomført i en søknadsperiode, fra 15. oktober forrige år til 15. oktober i søknadsåret. Tiltaksplan for utført rådgiving må vedlegges søknaden. Tiltaksplanen skal være underskrevet av rådgiver.

Med klimarådgiving menes rådgiving som i størst mulig grad tar for seg en helhetlig gjennomgang av utslipp og opptak av klimagasser fra alle gårdens produksjoner, med sikte på å gjennomføre klimatiltak. Behov for klimatilpasning skal også inngå i rådgivingen. Tilbydere av klimarådgiving skal være godkjent av Landbruksdirektoratet.

Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgiving i flere søknadsperioder, skal det utarbeides ny tiltaksplan som redegjør for gjennomførte tiltak fra forrige tiltaksplan.

Tiltaksklasser: to-til-en rådgiving, en-til-en rådgiving, grupperådgiving.

Tilskuddet kan kun utmåles for én gjennomført rådgiving per søknadsomgang.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Kapittel 8. Generelle bestemmelser

§ 29 Utmåling og utbetaling av regionale miljøtilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av Statsforvalteren. Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført. Det kan gis tilskudd til tiltaket klimarådgiving som er gjennomført siden forrige søknadsfrist.

Statsforvalteren kan sette et maksbeløp for tilskudd et foretak kan innvilges per tiltak eller grupper av tiltak innenfor temaene kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner- og miljøer, jord og jordhelse, friluftsliv, avrenning til vann, utslipp til luft eller plantevern.

§ 30 Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i andre ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 14 dager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

Søknader om regionalt miljøtilskudd som er levert innen søknadsfristen kan endres innen 29. oktober uten reduksjon i tilskuddet. Dette gjelder ikke søknad om tilskudd etter § 5 Drift av beitelag.

§ 31 Administrasjon, dispensasjon og klage

Statsforvalteren administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Statsforvalteren kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren. Vedtak fattet av Statsforvalteren i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 32 Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 33 Avkorting ved regelverksbrudd mv.

Hele eller deler av det samlede tilskuddet kan avkortes dersom foretaket

- a. uaktsomt eller forsettlig har drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet.
- b. har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene som det disponerer. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.
- c. i tilknytning til jordbruksarealet det disponerer ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.
- d. på eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer, foretar inngrep som forringer kulturlandskapet. Det kan likevel bare avkortes for inngrep på eiendom som foretaket helt eller delvis disponerer. Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.

§ 34 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Dersom foretaket har oversittet de frister som kommunen, Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 32, kan tilskuddet avkortes.

§ 35 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 32 *Avkorting ved regelverksbrudd mv.* eller § 33 *Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse*.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i [lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m](#)

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 36 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidend.

Samtidig oppheves [forskrift 4. mai 2023 nr. 686 om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland](#)

Vedlegg til forskriften

Vedlegg 1 til forskriften: Lokalt verdifulle jordbrukslandskap i kommunene (§§ 6, 7 og 8)

Kommune/stedsnavn	G.NR	B.NR	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1804 BODØ - inntil 560 daa							
	24	2	beite	11		11	
	24	4, 6 og 7	beite	21		21	
	25	6	slått	9		9	
	25	6	beite	6		6	
	28	1	slått	17		17	
	38	22	slått	54		54	
	38	22	beite	32		32	
	78	2	beite	48		48	
	124	90	slått	42		42	
	128	1	beite		18	18	
	205	2	slått	26		26	
	205	7	slått	13		13	
	205	8	slått	9		9	
	205	9	slått	56		56	
	205	12	slått	9		9	
	205	13	slått	38		38	
	205	16	slått	9		9	
	213	8	slått	140		140	
SUM						558	

51

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1805 NARVIK - inntil 280 daa							
Lengenes	58	1	slått	18		18	
	58	2	slått	4		4	
	58	5	slått	4		4	
Kongsbakk - Mehus	56	1	beite		28	28	
Vidrek	81	5	slått	17		17	
	81	2	slått	23		23	
	81	1	slått	21		21	
	81	10	slått	4		4	
	81	18	slått	14		14	
	81	7	slått	18		18	
	81	9	slått	7		7	
	81	52	slått	5		5	
	81	4	slått	4		4	
	81	31	slått	4		4	
	81	6	slått	7		7	
	81	15	slått	3		3	
	81	51	slått	3		3	
	81	17	slått	17		17	
Henrikhaugen	370	30	beite	38		38	
Punsvika	362	3	slått	9		9	

	362	4	slått	8		8	
	362	8	slått	8		8	
	362	1	slått	2		2	
	362	5 og 12	slått	4		4	
SUM						270	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1811 BINDAL - inntil 250 daa							
	14	3	beite	8		8	
	14	5	beite	38		38	
	15	4	beite	28		28	
	16	1	beite	17		17	
	16	3	beite	20		20	
	23	1	beite	10		10	
	23	2	beite	15		15	
	23	7	beite	9		9	
	26	6	beite	39		39	
	36	3	beite	27		27	
	37	3	beite	15		15	
	44	288	beite	7		7	
	59	15	beite	17		17	
SUM 250						250	

52

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1812 SØMNA - inntil 620 daa							
	35	10	beite	50		50	
	36	9	slått	50		50	
	47	12	beite	40		40	
	47	19	beite	50		50	
nytt	50	1	slått	40		40	
nytt	50	5	beite	50		50	
nytt	55	3	beite	50		50	
nytt	56	7	beite	50		50	
nytt	58	9	slått/beite	40		40	
nytt	62	4	beite	50		50	
nytt	64	4	beite	50		50	
nytt	65	3	beite	50		50	
nytt	67	1	slått	50		50	
SUM						620	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1813 BRØNNØY - inntil 630 daa							
Hauan	75	1	beite	19		19	
Trælnes	75	6	slått	27		27	
Jarholmen	75	16	beite	60		60	

Vedal	78	4	slått	4		4	
Vonheim	82	16	slått	10		10	
Syltern	84	4	slått	5		5	
Indre Hatten	90	14	slått	20		20	
Indre Hatten	90	15	slått	9		9	
Indre Hatten	90	109	slått	4		4	
Ytre Torget	91	1	beite	20		20	
Ytre Torget, Einvold	91	7	beite	14		14	
Ytre Torget	91	14	slått	15		15	
Toft	93	1	beite	31		31	
Laukholmen	104	226	slått	8		8	
Laukholmen	104	853	slått	1		1	
Tilrem markeds plass	108	1	beite/slått	24		24	
Moe	109	1	beite	4		4	
Moe	109	2	slått	4		4	
Gåsheia	114	1	slått	25		25	
Klimpen	121	1	beite	40		40	
Bru	146	2	beite/slått	12		12	
Nerås	157	1	beite/slått	60		60	
Nygaard	157	7	slått	9		9	
Øverås	158	2	beite/slått	84		84	
Heimdal	158	14	slått	45		45	
	166	2	beite/slått	39		39	
SUM						593	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1815 VEGA - inntil 350 daa							
	3	16	beite	12		12	
	3	19	beite	15	18	33	
	3	25	beite	11	7	18	
	4	2	beite	9	33	42	
	4	6	beite		21	21	
	4	13	beite	13		13	
	4	14	beite	3	13	16	
	6	1	beite	26		26	
	26	1	beite	48		48	
	34	4	beite	35		35	
	34	5	beite	12		12	
	34	26	beite	10		10	
	34	56	beite	8		8	
	34	61	beite	12		12	
	40	1	beite	17	17	34	
	41	5	beite		10	10	
SUM						350	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1816 VEVELSTAD - inntil 200 daa							
	40	2	beite	49		49	
	12	6	beite	17		17	
	12	25	beite	35		35	
	40	4	beite	4		4	
	12	12	beite	10		10	
	3	4	slått	8		8	
	12	6	slått	58		58	
	15	1	slått	10		10	
	40	4	slått	9		9	
SUM						200	

54

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1818 HERØY - inntil 160 daa							
	2	2	beite		20	20	
	5	1	beite		20	20	
	5	4	beite		15	15	
	6	242	beite		10	10	
	9	1	beite	19		19	
	9	2	beite		22	22	
	24	1	beite	11		11	
	27	1	beite	5		5	
	27	2	slått	6		6	
	27	6	slått	6		6	
	27	17	beite	6		6	
	55	1	beite		20	20	
SUM						160	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1820 ALSTHAUG - inntil 540 daa							
	4	1	beite	22		22	
	4	1	slått	103		103	
	4	20	slått	5		5	
	84	1	beite		121	121	
	84	1	slått	289		289	
SUM						540	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1822 LEIRFJORD - inntil 460 daa							
	65	2	beite		45	45	
	103	3	beite		50	50	
	106	5	beite	20		20	
	112	3	beite		40	40	
SUM						155	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1824 VEFSN - inntil 590 daa							
	7	1	slått	40		40	
	29	1	slått	47		47	
	29	1	beite	27		27	
	33	3	beite	21		21	
	33	4	slått	18		18	
	84	1	beite	42		42	
	84	1	slått	10		10	
	95	2	beite	10		10	
	95	3	beite	37		37	
	110	4 og 6	beite	14		14	
	117	1	beite	39		39	
	117	655	beite		101	101	
	119	3	beite				
	130	1	beite	38		38	
	151	3	beite	6	32	38	
	228	3	beite	44		44	
	261	2	slått	28		28	
	261	5	slått	36		36	
SUM 532						590	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1825 GRANE - inntil 190 daa							
	48	48	slått	40		40	
	49	2	slått	28		28	
	50	1			21	21	
	51	4			27	27	
	53	3	beite	29		29	
	54	5	beite	45		45	
SUM						190	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1826 HATTFJELLDAL - inntil 370 daa							
	1	10	beite	1		1	
	1	18	beite	10		10	
	1	265	beite	2		2	
	1	314	beite	15		15	
	1	4	slått	4		4	
	1	235	slått	4		4	
	12	1	beite	9		9	
	12	1	beite		1	1	
	14	1	beite	29		29	
	14	4	beite	14		14	
	14	4	beite		9	9	

	17	2	beite	7		7	
	19	3	beite		7	7	
	19	3	beite	1		1	
	19	6	slått	20		20	
	22	2	beite	7		7	
	28	34	slått	35		35	
	27	1	beite		1	1	
	28	2	slått	30		30	
	45	2	beite	9		9	
	52	2	beite		3	3	
	58	16	beite/slått	6		6	
	58	16	beite		4	4	
	52	3	beite	32		32	
	78	1	beite	25		25	
	81	2	beite		17	17	
	81	2	beite/slått	8		8	
	84	3	beite	20		20	
	84	3	slått	10		10	
	84	5	beite		5	5	
	84	5	beite/slått	4		4	
	84	10	beite		1	1	
	84	10	beite/slått	10		10	
SUM						360	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1827 DØNNA - inntil 360 daa							
	7	14	beite		15	15	
	11	1	beite	24		24	
	11	1	slått	23		23	
	14	6	slått	25		25	
	16	3	slått	36		36	
	19	4	beite		30	30	
	21	1	beite		30	30	
	21	5	beite		28	28	
	21	7	beite		30	30	
	22	16	beite	26		26	
	27	1	slått	30		30	
	51	14	beite		15	15	
	59	1	beite		48	48	
SUM						360	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1828 NESNA - inntil 320 daa							
	6	5	beite	52		52	
	24	1	beite	55		55	
	25	3	beite	40		40	

	47	3	beite	21		21	
	48	2	beite	14		14	
	48	3	beite	11		11	
	51	1	slått	14		14	
	54	1	beite	25		25	
	55	2	beite	1		1	
	55	3	beite	25		25	
	55	9	beite	2		2	
	56	1	beite	5		5	
	58	1	beite	16		16	
	58	13	slått	6		6	
	58	38	beite	4		4	
	63	1	beite	24		24	
SUM						315	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1832 HEMNES - inntil 450 daa							
	44	1	slått	x		10	
	46	3	slått	x		20	
	47	1	slått	x		60	
	47	2	slått	x		20	
	57	1	slått	x		19	
	58	1 og 2	slått	x		30	
	58	3	slått	x		12	
	58	6	slått	x		18	
	58	8	slått	x		16	
	66	6	slått	x		10	
	124	17	slått	x		40	
	135	1	slått	x		15	
	136	5	slått	x		10	
	136	5	slått	x		14	
	141	3	slått	x		10	
	141	5	slått	x		50	
	153	3	slått	x		17	
	153	4	slått	x		40	
	153	5	slått	x		24	
	153	7	slått	x		15	
SUM						450	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1833 RANA - inntil 510 daa							
	29	1	slått	6		6	
	43	1	slått	70		70	
	71	2	slått	38		38	
	77	1	slått	53		53	
	77	2	slått	42		42	

	100	5	slått	25		25	
	115	1	slått	15		15	
	130	1	beite	33		33	
	130	1	slått	10		10	
	154	3	slått	11		11	
	154	3	beite	7		7	
	156	3	beite	25		25	
	156	1	slått	10		10	
	162	3	beite	51		51	
	161	1	slått	8		8	
	166	1	beite	77		77	
SUM						481	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1834 LURØY - inntil 170 daa							
	6	1	beite	x		10	
	7	3	slått	x		10	
	13	1	beite	x		10	
	14	1	beite	x		10	
	15	1	beite	x		10	
	21	12	beite	x		10	
	29	4	beite	x		10	
	30	31	slått	x		11	
	32	1 og 3	beite	x		10	
	36	1, 2 og 7	beite	x		20	
	47	3	beite	x		7	
	45	3	beite	x		10	
	45	4	beite	x		5	
	45	5	beite	x		17	
	50	1	beite	x		10	
	50	2	beite	x	x	10	
SUM						170	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1835 TRÆNA - inntil 50 daa							
	1	2 og 4	slått	x		10	
SUM						10	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1836 RØDØY - inntil 190 daa							
	46	1	beite		154	154	
SUM						154	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1837 MELØY - inntil 370 daa							
	83	1	beite	x		30	
	76	1 og 4	beite	x		43	
	19	3	beite		x	154	
SUM						227	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1838 GILDESKÅL - inntil 230 daa							
SUM						0	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1839 BEIARN - inntil 260 daa							
	17	2	beite	100		100	
	17	5	beite				
	17	11	beite				
	17	13	beite				
	17	14	beite				
	18	11	beite	70		70	
SUM 190						170	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1840 SALTDAL - inntil 210 daa							
	78	1	beite		5	5	
	42	3	beite	5		5	
	43	587	beite	15		15	
	43	686	beite	5		5	
	44	3	beite	16		16	
	44	10	beite	5		5	
						0	
	44	46	beite	10		10	
	71	3	slått	14		14	
	71	9	slått	59		59	
	71	11	slått	36		36	
	71	36	slått	6		6	
	73	1	slått	9		9	
	73	1 og 22	slått	5		5	
SUM 190						190	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1841 FAUSKE - inntil 320 daa							
Alvenes	51	1, 2 og 3	beite	57		57	
Holstad	45	19	beite	18		18	
Kvitblik	110	3 og 17	beite	25		25	
Røvik	44	1 og 2	beite	62		62	

Rødås	107	1, 2, 6, 7 og 12	beite	132		132	
SUM 294						294	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1845 SØRFOLD - inntil 100 daa							
Strøksnes	8	6	slått	40		40	
Nordfjord	37	1	beite	5		5	
Nordfjord	37	2	beite	9		9	
Nordfjord	37	2	slått	0,3		0,3	
Nordfjord	37	3	beite	5		5	
Nordfjord	37	3	slått	5		5	
Nordfjord	37	7	beite	1,4		1,4	
Nordfjord	37	7	slått	5		5	
Nordfjord	37	13	beite	1		1	
Røsvik	66	3	beite	7		7	
Røsvik	66	66	beite	3		3	
Røsvik	66	17	beite	7		7	
Røsvik	66	18	beite	11		11	
SUM						99,7	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1848 STEIGEN – inntil 590 daa							
Skånland	42	1	slått	33		33	
Skånland	42	1	beite	37		37	
Skånland	42	2 og 13	slått	47		47	
Skånland	42	3	slått	34		34	
Skånland	42	4	slått	56		56	
Skånland	42	5	slått	28		28	
Holkestad	41	1, 7 og 8	slått	44		44	
Holkestad	41	2	slått	24		24	
Holkestad	41	3	slått	39		39	
Holkestad	41	5	slått	20		20	
Holkestad	41	6	slått	14		14	
Holkestad	41	9	slått	25		25	
Holkestad	41	10	slått	42		42	
Holkestad	41	11	slått	15		15	
Holkestad	41	13	slått	7		7	
Holkestad	41	17	slått	5		5	
Håsand	99	1	slått	23		23	
Håsand	99	3	slått	17		17	
Husøya	29	1 (m.fl.)	beite	20		20	
Beitelier, Stensland	55	1	beite	13		13	
Beitelier, Stensland	55	2	beite	2		2	
Beitelier, Stensland	55	3	beite	11		11	
Beitelier, Stensland	56	2	beite	8		8	

Beitelier, Stensland	56	4	beite	6		6	
Beitelier, Stensland	56	5	beite	8		8	
Beitelier, Stensland	56	7	beite	5		5	
Beitelier, Stensland	56	1 og 3	beite	7		7	
SUM						590	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1851 LØDINGEN - inntil 100 daa							
	13	1	slått	40		40	
	14	2 og 9	slått	30		30	
	16	6	slått	30		30	
SUM 90						100	

61

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1853 EVENES - inntil 140 daa							
Stunesosen	4	5	beite		10	10	
Haustlobakken	4	3,5	slått	40		40	
	8	2	slått	12		12	
	7	3	beite	17		17	
	8	5	beite	9		9	
	8	7	beite	22		22	
	8	1	beite	9		9	
	8	1	slått	21		21	
SUM 140						140	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1856 RØST - inntil 50 daa							
	8	36	beite	9		9	
	8	1	beite	1		1	
	12	2	beite	2		2	
	9	2	beite	2		2	
SUM 14						14	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1857 VÆRØY							
SUM 0							

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1859 FLAKSTAD - inntil 100 daa							
	30	5	slått	45		45	
	20	1	beite	18		18	
	20	19	beite	27		27	
SUM						90	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1860 VESTVÅGØY - inntil 690 daa							
	16	1	slått	7		7	x
	26	8	beite		21	21	x
	29	4	beite		45	45	x
	29	12	beite		45	45	x
	30	2	beite	25		25	x
	61	1	slått	13		13	x
	73	3	beite	30		30	x
	73	4	beite	15		15	x
	75	7	beite	22		22	x
	75	11	beite	9		9	x
	75	69	beite	11		11	x
	81	2	beite	16		16	x
	81	9	beite	6		6	x
	82	4	beite		10	10	x
	82	9	beite		25	25	x
	85	3	beite		45	45	x
	85	20	beite	45		45	x
	86	13	beite		45	45	x
	86	14	beite		45	45	x
	93	50	beite	50		50	x
	94	12	beite	8		8	x
	96	10	beite		21	21	x
	98	10	beite		30	30	x
	99	2	beite	26		26	x
	108	9	beite		19	19	x
	122	8	beite		21	21	x
	136	2	beite		8	8	
	137	3	beite		21	21	x
SUM						684	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1865 VÅGAN - inntil 190 daa							
	7	8	slått	26		26	
	22	9	slått	8		8	
	22	15	slått	4		4	
	22	30	slått	2		2	
	39	57	slått	49		49	
	54	2	slått	12		12	
	65	7	beite	14		14	
	68	1	slått	8		8	
	68	2	slått	10		10	
	68	5	slått	9		9	
	68	6	slått	8		8	
	68	18	slått	1		1	

	68	19	slått	1		1	
SUM						152	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1866 HADSEL - inntil 460 daa							
	36	14	slått	89		89	
	46	1	slått	3		3	
	46	1	slått	3		3	
	46	3	beite	21		21	
	47	4	slått	18		18	
	47	4	beite	18		18	
	50	1	beite	31		31	
	50	3	beite	13		13	
	50	3	slått	9		9	
	54	2	beite	16		16	
	81	14	beite	28		28	
	72	2	beite		121	121	
	81	16	beite	12		12	
	81	2	beite	3		3	
	81	6	beite	4		4	
	2	10, 28 og 34	beite		34	34	
	2	6	beite		35	35	
SUM						458	

63

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1867 BØ - inntil 240 daa							
	11	16	slått	30		30	
	13	37	slått	15		15	
	14	1	beite	45		45	
	19	4	slått	25		25	
	27	11	beite	45		45	
	28	8	slått	45		45	
	44	21	beite	35		35	
SUM						240	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1868 ØKSNES - inntil 110 daa							
	79	1	beite	34		34	
	79	1	slått	39		39	
	79	3	slått	8		8	
	79	4	slått	4		4	
	79	6	beite	1		1	
	79	6	slått	13		13	
	79	7	slått	8		8	
	79	30	slått	2		2	

SUM						109	
-----	--	--	--	--	--	-----	--

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1870 SORTLAND - inntil 430 daa							
	1	1	slått	6		6	
	1	2	slått	25		25	
	1	3	slått	18		18	
	1	6	slått	8		8	
	1	9	slått	13		13	
	1	11	slått	17		17	
	1	13	slått	6		6	
	1	14	slått	4		4	
	1	28	slått	10		10	
	1	29	slått	3		3	
	1	36	slått	3		3	
	1	38	slått	11		11	
	13	1	beite	2		2	
	13	1	slått	5		5	
	13	4	beite	2		2	
	13	5	slått	7		7	
	13	5	beite	16		16	
	13	10	beite	7		7	
	13	10	slått	9		9	
	13	13	beite	2		2	
	13	13	slått	7		7	
	13	14	beite	2		2	
	13	14	slått	6		6	
	13	15	slått	3		3	
	13	16	beite	1		1	
	13	16	slått	3		3	
	13	17	beite	1		1	
	13	17	slått	3		3	
	13	19	beite	3		3	
	13	19	slått	10		10	
	13	40	slått	3		3	
	13	64	beite	4		4	
	14	2	slått	14		14	
	14	7	slått	16		16	
	14	13	slått	1		1	
	14	22	slått	2		2	
	14	23	slått	5		5	
	14	25	slått	3		3	
	14	26	slått	1		1	
	14	27	slått	1		1	
	15	1	beite	2		2	
	15	1	slått	30		30	

	15	2	slått	30		30	
	16	5	slått	8		8	
	16	6	beite	1		1	
	16	6	slått	21		21	
	16	25	slått	30		30	
	16	28	slått	12		12	
	21	13	slått	20		20	
SUM						417	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1871 ANDØY - inntil 350 daa							
	7	7	beite	20		20	
	7	7	slått	43		43	
	8	1	slått	43		43	
	8	27	slått	43		43	
	8	49	slått	43		43	
	10	25	slått	43		43	
	10	27	slått	43		43	
	36	9	slått	35		35	
	36	19	slått	34		34	
SUM						347	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1874 MOSKENES							
SUM						0	

Kommune/stedsnavn	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	SUM DEKAR	KARTFESTET
1875 HAMARØY - inntil 230 daa							
Beitelier, Halsen	52	1	beite	totalt			
Beitelier, Halsen	53	1	beite	30		30	
Beitelier, Halsen	53	2	beite				
Karlsøy	87	1	slått	11		11	
Karlsøy	87	2	slått	14		14	
Karlsøy	87	3	slått	12		12	
Karlsøy	87	4	slått	13		13	
Uteid	13	3, m.fl.	slått	30		30	
Presteid	16	46	slått	25		25	
Tysnes	80	1	beite	12		12	
Tysnes	80	2	beite	6		6	
Tysnes	80	3	beite	4		4	
Tysnes	80	6	beite	7		7	
Tysnes	80	7	beite	4		4	
Tysnes	80	9	beite	9		9	
Tysnes	80	10	beite	3		3	
SUM						180	

Vedlegg 2 til forskriften: Kulturhistoriske områder, se § 21.

	Område	Kommune	Maksimalt areal (dekar)
1	Gaukværøy	Bø	15
2	Lysthusaugen på Dønnes gård	Dønna	7
3	Hestskaret i Nordvika	Dønna	15
4	Gleinsneset gravfelt	Dønna	15
5	Saulia på Røssvassholmen	Hattfjelldal	10
6	Holmen gård ved ærfuglværet på Holmholmen	Hemnes	15
7	Herøy bygdesamling på Herøy prestegård	Herøy	4
8	Vollmoen	Steigen	14
9	Jennestad handelssted	Sortland	13
10	Sjønstå gård	Fauske	15
11	Steinsjøen	Sømna	15

Vedlegg 3 til forskriften: Vannforekomster der det kan gis tilskudd til (ugjødsla) kantsone i eng, se § 22

Se også <https://vann-nett.no/portal/> eller <https://vann-nett-ids4.miljodirektoratet.no/Account/login>

Vannforekomst	Vassdrag	Kommune	Tilhørende brakkvannspoller
146-28-R Røyrmarkelva 146-20-R Dalelva	Røyrmarkvassdraget med Dalelva	Sømna	0360020200-C (Nordbotnet)
146-49-R Grøttemselve 146-48-R Elv fra Holandsvatnet 146-42911-L Holandsvatnet	Grøttemsvassdraget	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet)
146-55-R Sørbotnet og Sømnesvika bekkefelt 146-54-R Bekker til Kvervet – Lislreinfjorden 146-52-R Kvervelva – Auneelva	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet) 0360020100-1-C (Sømnesvika) 0360020200-C (Nordbotnet)
151-291-R Dølo 151-298-R Dølo bekkefelt 151-288-R Resdalselva kanalisert 151-290-R Bekk fra Lilleåsen	Dølo med bekkefelt	Vefsn	Ingen brakkvannspoller
157-169-R Daloselva sjørrettførende del	Daloselva	Rana	Ingen brakkvannspoller
165-11-R Fjærelva 165-836-L Fjærvatnet	Fjærevassdraget	Bodø	Ingen brakkvannspoller
172-5-R Børselva 172-1018-L Grunnvatnet	Børselvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller
173-34-R Nøkkelelva - Djupåga 173-32-R Storelva - Åa - Langblåelva Saltvatnet (ikke def. som egen vannforekomst) Alfanvatnet (ikke def. som egen	Balsnesvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller

vannforekomst)			
Alle vannforekomstene innenfor Vassdraget	Farstadvassdraget	Vestvågøy	0363041101-C Offersøypollen
Alle vannforekomstene innenfor Vassdraget	Lilandvassdraget (Borgevassdraget)	Vestvågøy	0363042601-C Inner-pollen 0363042602-C Ytter-pollen 0363042603-1-C Lauvåspollen
185-105-R Holmstadelva øvre	Holmstadelva	Sortland	Ingen brakkvannspoller
185-195-R Halselva 185-130-R Bekk fra Veggtjørna 185-47314-L Langmovatnet/ Langvatnet 185-283-R Elv fra Langvatnet 185-87-R Utløpselv Veavatn 185-47341-L Børgevatnet 185-282-R Veaelva 185-47348-L Fagerhaugvatnet 185-280-R Fagerhaugelva 185-47342-L Haversvatnet 185-277-R Elv Øyjord mot Haversvatnet 185-47337-L Saltvatnet	Straumevassdraget (østre del)	Bø	0365000030-1-C (Skjørisen) 0365000030-2-C (Førepollen)

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Fridtjof Nansens vei 11, Pb 1405, 8002 Bodø || sfnopost@statsforvalteren.no || www.statsforvalteren.no/nordland